

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Στρατηγικό Σχέδιο
ΚΑΠ 2023-2027

Με την χρηματοδότηση της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΣΣ ΚΑΠ)

Κωδικός Πρόσκλησης ΟΠΣΚΕ: ΚΑΠ-12

Ημερομηνία: 24/09/2026

Αρ. Πρωτοκόλλου: 90

**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΣΤΟ ΣΣ ΚΑΠ**

**ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ -
ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)»**

για ΠΡΑΞΕΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ/ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ/ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

στο Τοπικό Πρόγραμμα της Αναπτυξιακής Νομού Ημαθίας Α.Ε. - Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.

**Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ Α.Ε. Α.Α.Ε Ο.Τ.Α.

Περιεχόμενα

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ	12
2. ΔΕΙΚΤΕΣ.....	24
3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ	25
4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ	26
5. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ – ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ.....	30
6. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ	36
7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	40
8. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ- ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ 46	
A. Υποβολή αιτημάτων πληρωμής.....	47
B. Διοικητικός έλεγχος αιτήματος πληρωμής – επιτόπια επίσκεψη:.....	47
Γ. Γνωστοποίηση αποτελεσμάτων διοικητικού ελέγχου αιτημάτων πληρωμής – δικαίωμα υποβολής αντιρρήσεων δικαιούχου.....	48
9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	49
10. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679	52
11. 11. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	52
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	54
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Ποσοστά στήριξης ανά υπο-παρέμβαση	62
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III Συνημμένα Πρόσκλησης.....	66

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας “Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.” και άλλες διατάξεις» (Α' 61).

β) Του ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις", (Α' 137) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.

γ) Του ν. 4624/2019 “Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις”, (Α' 137).

ε) Του ν. 4276/2017 περί απλούστευσης διαδικασιών λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων και τουριστικών υποδομών, ειδικές μορφές τουρισμού και άλλες διατάξεις (Α' 155).

2. Τους Κανονισμούς και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

α) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 (ΕΕ L 231) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, και ειδικότερα τα άρθρα 29-34 αυτού.

β) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως ισχύει.

γ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 (ΕΕ L 435) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 (L 347/487) και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (L 347/608).

δ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 (L 435/187) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

ε) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Μαρτίου 2013 σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και την για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1405/2006 του Συμβουλίου.

ζ) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

η) Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2832 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος.

θ) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (Notion of Aid) σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

ι) Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος (2016/C8/02).

3. Την υπό στοιχεία C (2022) 8270 final/21.11.2022 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του στρατηγικού σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΓΠ 2023-2027 για ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει.

4. Τη με αρ. πρωτ. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ «Λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) - Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» (Β' 6936).

5. Το με αρ. 29239 ΕΞ ΕΥΚΕ-ΧΕ170_19-2-2026 (ΑΔΑ Ψ20ΠΗ-ΟΡΟ) έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα "Παροχή οδηγιών για τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) και τη λειτουργία του ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας" και το με αρ. το με αρ. 51986/424ΕΥΚΕ-ΧΕ/30-3-2026 (ΑΔΑ:ΡΒΙΘΗ-Ζ5Ω) με θέμα «Συμπληρωματικές οδηγίες για τη χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) και τη λειτουργία του ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας».

6. Την υπ' αριθ. 2648/31.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων στις ΟΤΔ ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 9ΤΛ14653ΠΓ-ΕΘΠ).

7. Την υπ' αριθ. 2450/11.10.2024 απόφαση ανάθεσης καθηκόντων της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ στις ΕΥ στις Περιφέρειες ως Ενδιάμεσους Φορείς (ΑΔΑ: 622Α4653ΠΓ-ΓΤΒ), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 8060/13.01.2025 όμοια απόφαση (ΑΔΑ: 6Α0Η4653ΠΓ-ΖΚΚ).

8. Την υπ' αριθ. 2097/10.11.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση προγραμμάτων τοπικών στρατηγικών LEADER/ΤΑΠΤΟΚ στο πλαίσιο της υπ' αρ. 2545/10.10.2022 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 «ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ LEADER (ΤΑΠΤΟΚ – ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ)» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027» (Β' 5361), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης» (Β' 6539).

9. Την υπ' αριθ. 1040/28.03.2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) Άμεσων Ενισχύσεων ΣΣ ΚΑΠ» (Β' 2179), όπως ισχύει.

10. Την υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων "Αντικατάσταση της υπ. αριθμ. 39443/12.02.2025 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πλαίσιο εφαρμογής της παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤΟΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΣΣ ΚΑΠ (Β' 770)», (Β' 4030).

11. Την υπ' αριθ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.7.2016 εγκύκλιο του Υφυπουργού Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού, όπως εκάστοτε ισχύει.
12. Την υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 απόφαση «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)», (Β' 7144).
13. Την υπ' αριθ. 69945/14.03.2025 (Α' 1573) κοινή υπουργική απόφαση «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων».
14. Την υπ' αριθ. 1746/21.01-2015 κοινή υπουργική απόφαση, περί καθορισμού των προδιαγραφών για τις υπηρεσίες του άρθρου 25 του ν. 4276/2014 (Α' 155) των τεχνικών, λειτουργικών και ειδικών προδιαγραφών των εγκαταστάσεων των οινοτουριστικών επιχειρήσεων (Β' 135), όπως ισχύει.
15. Την με αριθ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ 4023/02.11.2016 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».
16. Την με αριθ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
17. Το υπ' αριθ. 112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1359/27.11.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
18. Την υπ. αριθμ. 176756/06.07.2026 Εγκύκλιο της Μονάδας Τοπικής Ανάπτυξης της ΕΥΕ ΠΑΑ με θέμα: «Οδηγίες για την έκδοση πρόσκλησης – Όροι επιλεξιμότητας – Επιλεξιμότητα δαπανών – Όροι υλοποίησης – Τροποποίηση πράξεων και υπόδειγμα πρόσκλησης έργων ιδιωτικού χαρακτήρα με τα συνημμένα αυτής».
19. Την από 24/09/2026 απόφαση της ΕΔΠ LEADER, η οποία εγκρίνει την παρούσα πρόσκληση της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) Αναπτυξιακής Νομού Ημαθίας Α.Ε. Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α., προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.
20. Το με αρ. πρωτ. 218851/25-08-2026 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΕ ΠΑΑ), με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου πρόσκλησης της ΟΤΔ ΑΝ.ΗΜΑ. Α.Ε. προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.
21. Το υπ' αριθ. 137827/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1107/31-08-20026 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διατύπωση Γνώμης το σχέδιο της πρόσκλησης Παρέμβασης Π3-77-4.1 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του Leader (ΤΑΠΤΟΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» για Πράξεις Ιδιωτικού Χαρακτήρα/ Εκπαίδευσης/ Συνεργασίας στο Τοπικό Πρόγραμμα Π.Ε. ΗΜΑΘΙΑΣ»

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπíπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων,

- Φυσικά πρόσωπα
- Υφιστάμενα ή υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα

- Ιδιωτικοί φορείς, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων
- Τοπικοί Φορείς Δημοσίου Τομέα ή ευρύτερου Δημοσίου Τομέα ή τοπικοί σύλλογοι / οργανώσεις

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης» έτσι όπως καταρτίζεται από το αρμόδιο Υπουργείο σε ετήσια βάση.

Επιπλέον για τους δικαιούχους ισχύουν τα εξής:

1. Για την υποβολή αίτησης στήριξης από υπό ίδρυση νομικά πρόσωπα-φορείς απαιτείται η προσκόμιση σχεδίου καταστατικού καθώς και η ύπαρξη ΑΦΜ από κάποιον από τους συμμετέχοντες στο εταιρικό σχήμα με έγγραφη συγκατάθεση των υπολοίπων.
2. Δικαιούχος δύναται να είναι το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του νομικού προσώπου, σε επίπεδο φορέων.
3. Αναφορικά με την υπο-παρέμβαση **Π3-77-4.1-1.3**, δικαιούχοι μπορούν να είναι φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου, καθώς και διαχειριστές δασικής γης.
4. Αναφορικά με τις υπο-παρεμβάσεις **Π3-77-4.1-7.1**, **Π3-77-4.1-7.2** και **Π3-77-4.1-7.3** δικαιούχοι μπορούν να είναι συνεργατικά σχήματα φορέων, τα οποία απαρτίζονται από τουλάχιστον τρεις ενδιαφερόμενους φορείς (όπως τοπικούς συλλόγους/οργανώσεις, ερευνητές, εκπαιδευτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις ή άλλους δημόσιους / ιδιωτικούς φορείς όπως περιβαλλοντικές οργανώσεις και ΜΚΟ). Επιπλέον οι δικαιούχοι μπορούν να είναι υπό ίδρυση συνεργατικά σχήματα, καθώς και συνεργατικά σχήματα φορέων τα οποία έχουν συσταθεί μετά την 01.01.2023. Οι δικαιούχοι θα πρέπει α) να διαθέτουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας (σύμφωνο συνεργασίας) και β) να προσδιορίζεται ο επικεφαλής εταίρος (Συντονιστής Φορέας) του συνεργατικού σχήματος.
5. Στην υπο- παρέμβαση **Π3-77-4.1-7.1** οι δικαιούχοι θα πρέπει να αποτελούν τυπικές επιχειρηματικές μορφές των οποίων τα μέλη δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής εφαρμογής. Το συνεργατικό σχήμα που θα δημιουργηθεί θα πρέπει υποχρεωτικά να έχει έδρα εντός της περιοχής εφαρμογής. Στις υπο-παρεμβάσεις **Π3-77-4.1-7.2** και **Π3-77-4.1-7.3** δικαιούχοι μπορούν να είναι και άτυπες επιχειρηματικές μορφές. Η υποβολή της αίτησης στήριξης σε αυτές τις περιπτώσεις και μόνο γίνεται με τη χρήση/ καταχώριση πολλαπλών ΑΦΜ (του συνόλου των φορέων που αποτελούν το άτυπο συνεργατικό σχήμα). Παράλληλα, κάθε δικαιούχος - φορέας διατηρεί την ευθύνη εξολοκλήρου για το επιμέρους τμήμα του έργου που δεσμεύεται να υλοποιήσει και απορρέει από συμφωνητικό σύμπραξης/συνεργασίας. Το αντικείμενο της συνεργασίας θα πρέπει αφορά αποκλειστικά σε δράσεις τοπικού χαρακτήρα στην περιοχή εφαρμογής ή μέρος αυτής, δηλαδή θα πρέπει να τεκμαίρεται ο τοπικός χαρακτήρας της πράξης.

Δικαιούχοι δεν μπορεί να είναι:

1. εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες,
2. φορείς στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για:

Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι) ή Αδήλωση εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 40, του ν. 4488/2017 (Α' 137),

3. δημόσιος υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, ο οποίος δεν διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του ΝΠΙΔ,
4. φυσικό πρόσωπο / νομικό πρόσωπο για το οποίο υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης,
5. φυσικό πρόσωπο που δεν έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση εταιρικών σχημάτων, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες Εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, τις Ι.Κ.Ε. και τους Συνεταιρισμούς.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΠΡΑΞΕΩΝ),

προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 του ΣΣ ΚΑΠ (για υπο-παρεμβάσεις Ιδιωτικού χαρακτήρα)

Γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής των Παρεμβάσεων:

Η περιοχή παρέμβασης περιλαμβάνει και τις 65 Τοπικές Κοινότητες (στις οποίες περιλαμβάνονται και 27 οικισμοί) της Π.Ε. Ημαθίας, καθώς και τις εκτός σχεδίου περιοχές των Δημοτικών κοινοτήτων Βέροιας, Νάουσας και Αλεξάνδρειας (10 οικισμοί συνολικά).

Οι Ο.Τ.Α. της περιοχής παρέμβασης (με βάση τη νέα διοικητική διαίρεση της Ελλάδας του Προγράμματος «Καλλικράτης»), η έκταση και ο πληθυσμός, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα - Οικισμός	Γεωγρ. Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*
ΗΜΑΘΙΑΣ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	Δ.Κ. Αλεξάνδρειας – οικ. Νησελίου	90230101	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		Δ.Κ. Αλεξάνδρειας – οικ. Σχοινά	90230101	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		Τ.Κ. Βρυσάκι	90230102	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		Τ.Κ. Καμποχώρι	90230103	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		Τ.Κ. Λουτρού	90230104	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		Τ.Κ. Νεοχωρίου	90230105	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		Τ.Κ. Νησί	90230106	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά

		T.K. Κλειδί	90230404	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Λιανοβέργι	90230405	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Πλάτανος	90230406	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Πρασινάδας – οικ. Κυδωνιάς	90230407	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Πρασινάδας – οικ. Νησελλούδιου	90230407	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Πρασινάδα – οικ. Πρασινάδας	90230407	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		Τρίκαλα	90230408	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
HMAΘΙΑΣ	ΒΕΡΟΙΑΣ	T.K. Μακροχώρι	90240101	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Διαβατός	90240102	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Κουλούρα	90240103	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Λυκογιάννης – οικ. Νέας Λυκογιάννης	90240104	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Λυκογιάννης – οικ. Παλαιάς Λυκογιάννης	90240104	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Νέα Νικομήδεια	90240105	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Βεργίνα	90240201	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Μετόχι Προδρόμου	90240202	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Παλατίτσια	90240203	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Συκιά	90240204	Ορεινή περιοχή
		Δ.Κ. Βέροιας – οικ. Κυδωνοχωρίου	90240301	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		Δ.Κ. Βέροιας – οικ. Λαζοχωρίου	90240301	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		Δ.Κ. Βέροιας – οικ. Μέσης	90240301	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		Δ.Κ. Βέροιας – οικ. Ταγαροχωρίου	90240301	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα

		T.K. Πολυδενδρίου - Μονή Τιμίου Προδρόμου	90240502	Ορεινή περιοχή
		T.K. Πολυδενδρίου – οικ. Πολυδενδρίου	90240502	Ορεινή περιοχή
		T.K. Πολυδενδρίου – οικ. Πόρου	90240502	Ορεινή περιοχή
		T.K. Πολυδενδρίου – οικ. Χαράδρας	90240502	Ορεινή περιοχή
		T.K. Ριζώματα	90240503	Ορεινή περιοχή
		T.K. Σφηκιά	90240504	Ορεινή περιοχή
HMAΘΙΑΣ	ΝΑΟΥΣΑΣ	T.K. Κοπανός	90250101	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Επισκοπή Νάουσας	90250102	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Λευκάδια	90250103	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Μαρίνας – οικ. Μαρίνας	90250104	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Μαρίνας – οικ. Πολλών Νερών	90250104	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Μονόσπιτα	90250105	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Χαρίεσσα	90250106	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Αγγελοχώρι	90250201	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Ζερβοχωρίου – οικ. Άνω Ζερβοχωρίου	90250202	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Ζερβοχωρίου – οικ. Αρχάγγελου	90250202	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Ζερβοχωρίου – οικ. Παλαιού Ζερβοχωρίου	90250202	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		T.K. Πολυπλάτανος	90250203	Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα
		Δ.Κ. Νάουσας – οικ. Αγίου Νικολάου	90250301	Ορεινή περιοχή
		Δ.Κ. Νάουσας – οικ. Άνω Σελίου	90250301	Ορεινή περιοχή
		Δ.Κ. Νάουσας – οικ. Ροδακινέας (Στράντζα)	90250301	Ορεινή περιοχή
		Δ.Κ. Νάουσας – οικ. Σταθμός	90250301	Ορεινή περιοχή
		T.K. Αρκοχώρι	90250302	Ορεινή περιοχή

	T.K. Γιαννακοχώρι	90250303	Ορεινή περιοχή
	T.K. Ροδοχωρίου – οικ. Αγίου Παύλου	90250304	Ορεινή περιοχή
	T.K. Ροδοχωρίου – οικ. Μεταμόρφωσης	90250304	Ορεινή περιοχή
	T.K. Ροδοχωρίου – οικ. Ροδοχωρίου	90250304	Ορεινή περιοχή
	T.K. Στενήμαχος	90250305	Ορεινή περιοχή

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν πράξεις ιδιωτικού χαρακτήρα που συμβάλουν αποκλειστικά με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην επίτευξη των στόχων και ιεραρχημένων αναγκών της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής. Οι ενισχυόμενες πράξεις μπορούν να αφορούν και σε άυλες πράξεις οι οποίες ορίζονται ως οι πράξεις που αφορούν σε ήπιες παρεμβάσεις όπως εκπαίδευση/έρευνα/υιοθέτηση απαιτήσεων προτύπων-πιστοποίηση κ.ά., αλλά και γενικότερα παρεμβάσεις (όπως μελέτες, έρευνες κ.λπ.) πλην εκείνων της υλικοτεχνικής υποδομής (όπως κατασκευές τεχνικών έργων, αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και μηχανημάτων, κλπ.).

Για το σύνολο των πράξεων που επιλέγονται για ενίσχυση ακολουθείται η διαδικασία επιλογής μέσω συγκριτικής αξιολόγησης και βαθμολόγησης αυτών με κοινά κριτήρια επιλογής, ανά υπο-παρέμβαση, βάσει των οποίων προσδιορίζονται οι τιμές και οι βαρύτητες

Αναλυτικότερα, οι υπο-παρεμβάσεις που δύναται να υλοποιηθούν, μέσω της τοπικής στρατηγικής, όσον αφορά σε ιδιωτικού χαρακτήρα παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

Π3-77-4.1-1.1 Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό μονάδων παραγωγής γεωργικών προϊόντων από γεωργικά προϊόντα. Η εν λόγω υπο-παρέμβαση θα πρέπει υποχρεωτικά να στοχεύει στη διασύνδεση των κατηγοριών του πρωτογενή τομέα με τους λοιπούς τομείς της οικονομίας της περιοχής παρέμβασης και στην οποία αποδεδειγμένα υπάρχει υστέρηση στον μεταποιητικό κλάδο, όπως αυτή έχει αποτυπωθεί στο ΤΠ. Συνεπώς, επιλέξιμες είναι οι πράξεις για τις κατηγορίες προϊόντων κατά περίπτωση όπως αυτές έχουν αποτυπωθεί αναλυτικά στο ΤΠ. Από την παρούσα υπο-παρέμβαση αποκλείονται οι δικαιούχοι των παρεμβάσεων τομεακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται για το ίδιο αντικείμενο από το ΕΓΤΕ.

Μέσω της υποπαρέμβασης προβλέπεται η ενίσχυση επενδύσεων (ιδρύσεις, αναβαθμίσεις, εκσυγχρονισμοί, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό) σε συγκεκριμένα προϊόντα (σύμφωνα και με τις διαπιστώσεις της SWOT ανάλυσης):

Α) Οπωροκηπευτικά (Ροδάκινα, νεκταρίνια, μήλα, κεράσια, βερίκοκα, δαμάσκηνα, ακτινίδια, πιπεριές, ντομάτα, λοιπά κηπευτικά).

Β) Γάλα, κρέας

Γ) Οίνοι, Ελαιόλαδο

Δ) Ξηροί καρποί

Ποσοστό Επιχορήγησης: όπως εξειδικεύεται στον Πίνακα του Παραρτήματος, ήτοι 65%.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι:

- Η βελτίωση του προφίλ των προϊόντων, μέσω επεξεργασίας, τυποποίησης, marketing ταυτότητας κλπ.
- Η αύξηση της αξίας και κατ' επέκταση της εμπορευσιμότητας - διάθεσης των προϊόντων είτε μέσω των εμπορικών καναλιών, είτε μέσω του τοπικού κυκλώματος της εστίασης και της φιλοξενίας
- Η αμεσότερη διασύνδεση χαρακτηριστικών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα με τον τομέα της μεταποίησης, του εμπορίου, της εστίασης και της φιλοξενίας
- Η εισαγωγή νέων τεχνολογιών, εφαρμογών και πρακτικών στην παραγωγική μεταποιητική διαδικασία
- Η ενίσχυση του πλουραλισμού του αγροτικού εισοδήματος μέσω μερικού αναπροσανατολισμού της παραγωγής (συνδυασμός πρωτογενούς παραγωγής και μεταποίησης) με σκοπό τη μείωση της εξάρτησης του εισοδήματος από τις άμεσες ενισχύσεις

Δικαιούχοι: Υφιστάμενες νόμιμα λειτουργούσες ή υπό σύσταση, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής. Αποκλείονται οι δικαιούχοι των παρεμβάσεων τομεακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης : Επιλέξιμη είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Επιλέξιμες είναι επενδύσεις (ιδρύσεις και εκσυγχρονισμοί) που αφορούν την επεξεργασία και μεταποίηση οπωροκηπευτικών (ροδάκινα, νεκταρίνια, μήλα, κεράσια, βερίκοκα, δαμάσκηνα και ακτινίδια), ξηρών καρπών, την αξιοποίηση του γάλακτος, την επεξεργασία και μεταποίηση κρέατος, καθώς και τον τομέα του οίνου και του ελαιολάδου. Εξαιρείται η ευρείας κλίμακας παραγωγή κομπόστας με μηχανικές μεθόδους.

Επιλέξιμες δαπάνες: Για τις επιλέξιμες δαπάνες της υπο-παρέμβασης το συνολικό επιλέξιμο κόστος θα ανέρχεται **μέχρι 400.000€ ή 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που θα αφορούν σε:

- 02.06. Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης
- 02.20. Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- 03.01. Αγορά μη οικοδομημένης ή/και οικοδομημένης γης (έως 10% του προϋπολογισμού)
- 03.13. Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος
- 04.10. Μελέτες / έρευνες αγοράς
- 04.12. Τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου (έως 4.000 ευρώ).

Π3-77-4.1-1.2 Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή μη γεωργικών προϊόντων

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό, μονάδων παραγωγής μη γεωργικών προϊόντων από γεωργικά προϊόντα. Η εν λόγω υπο-παρέμβαση θα πρέπει υποχρεωτικά να στοχεύει στη διασύνδεση των κατηγοριών του πρωτογενή τομέα με τους λοιπούς τομείς της οικονομίας της περιοχής παρέμβασης και στην οποία αποδεδειγμένα υπάρχει υστέρηση στον μεταποιητικό κλάδο, όπως αυτή έχει αποτυπωθεί στο ΤΠ. Συνεπώς, επιλέξιμες είναι οι πράξεις για:

Α) Προϊόντα Κυψέλης, Αιθέρια Έλαια, αποστάγματα από οπωροκηπευτικά ή αμπελοοινικής προέλευσης.

Β) Προϊόντα ζυθοποιίας, βάμβακος και λοιπών κλωστικών ινών.

Γ) Προϊόντα κοσμετολογίας.

Από την παρούσα υπο-παρέμβαση αποκλείονται οι δικαιούχοι των παρεμβάσεων τομεακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται για το ίδιο αντικείμενο από το ΕΓΤΕ.

Ποσοστό Επιχορήγησης: όπως εξειδικεύεται στον Πίνακα του Παραρτήματος, ήτοι 65%.

Στόχοι της υπο-παρέμβασης είναι:

- Η παραγωγή νέων προϊόντων με βάση πρώτη ύλη πρωτογενούς παραγωγής
- Η βελτίωση του προφίλ υφιστάμενων μη γεωργικών προϊόντων, μέσω επεξεργασίας, τυποποίησης, marketing ταυτότητας κλπ
- Η αύξηση της αξίας και κατ' επέκταση της εμπορευσιμότητας - διάθεσης των προϊόντων είτε μέσω των εμπορικών καναλιών, είτε μέσω του τοπικού κυκλώματος της εστίασης και της φιλοξενίας (κυρίως αυτά της διατροφής)
- Η αμεσότερη διασύνδεση χαρακτηριστικών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα με τον τομέα της μεταποίησης, του εμπορίου, της εστίασης και της φιλοξενίας
- Η εισαγωγή νέων τεχνολογιών, εφαρμογών και πρακτικών στην παραγωγική μεταποιητική διαδικασία.

Δικαιούχοι: Υφιστάμενες νόμιμα λειτουργούσες ή υπό σύσταση, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής. Αποκλείονται οι δικαιούχοι των παρεμβάσεων τομεακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης

Επιλέξιμες δαπάνες: Για τις επιλέξιμες δαπάνες της υπο-παρέμβασης το συνολικό επιλέξιμο κόστος θα ανέρχεται **μέχρι 300.000€ ή 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που θα αφορούν σε:

- 02.06. Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης
- 02.20. Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- 03.01. Αγορά μη οικοδομημένης ή/και οικοδομημένης γης (έως 10% του προϋπολογισμού)
- 03.13. Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος
- 04.10. Μελέτες / έρευνες αγοράς
- 04.12. Τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου (έως 4.000 ευρώ).

Π3-77-4.1-1.3 Ενίσχυση μονάδων του δασοκομικού τομέα

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό μονάδων παραγωγής προϊόντων από δασικά και δασοκομικά προϊόντα. Η εν λόγω υπο-παρέμβαση θα πρέπει υποχρεωτικά να στοχεύει στη διασύνδεση των κατηγοριών του πρωτογενή τομέα με τους λοιπούς τομείς της οικονομίας της

περιοχής παρέμβασης και αποδεδειγμένα υπάρχει υστέρηση στον μεταποιητικό κλάδο, όπως αυτή έχει αποτυπωθεί στο ΤΠ. Συνεπώς, επιλέξιμες είναι οι πράξεις για τις κατηγορίες προϊόντων κατά περίπτωση, όπως αυτές έχουν αποτυπωθεί αναλυτικά στο ΤΠ.

Οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενδεικτικά:

- Επεξεργασία δασοκομικών και ξυλουργικών προϊόντων και σύνδεση με τον κατασκευαστικό κλάδο και την βιομηχανία (προώθηση της επεξεργασίας και μεταποίησης των δασοκομικών και ξυλουργικών προϊόντων, με έμφαση στην προστιθέμενη αξία και τη δημιουργία καινοτόμων προϊόντων).
- Επενδύσεις στην παραγωγή μεταποιημένης ξυλείας (υποστήριξη και προώθηση των επενδύσεων στην παραγωγή μεταποιημένης ξυλείας, με στόχο την προώθηση της αειφόρου διαχείρισης των δασικών πόρων, καθώς και σύνδεση των επιχειρήσεων αυτών με τον κατασκευαστικό κλάδο και την επεξεργασία ξύλου, ενθαρρύνοντας τη χρήση προϊόντων μεταποιημένης ξυλείας σε κατασκευαστικά έργα και προϊόντα).

Ποσοστό Επιχορήγησης: όπως εξειδικεύεται στον Πίνακα του Παρατήματος, ήτοι 65%.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η μείωση του προβλήματος που συνδέεται με την περιορισμένη αξιοποίηση του δασικού πλούτου της περιοχής παρέμβασης, σημαντικά καθώς υπάρχει μικρός βαθμός επεξεργασίας και μεταποίησης της δασικής ύλης (κυρίως καυσόξυλα και κολώνες της ΔΕΗ), με τους δρώντες στον κλάδο να εμφανίζουν έλλειμμα επιχειρηματικής κουλτούρας, χαμηλό επίπεδο τεχνολογικού εξοπλισμού και εξειδίκευσης στην επεξεργασία / μεταποίηση (προϊόντα χαμηλής προστιθέμενης αξίας).

Δικαιούχοι: Υφιστάμενες νόμιμα λειτουργούσες ή υπό σύσταση, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής. Αποκλείονται οι δικαιούχοι των παρεμβάσεων τομεακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται για το ίδιο αντικείμενο από το ΕΓΤΕ.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Επιλέξιμες είναι επενδύσεις (ιδρύσεις και εκσυγχρονισμοί) που αφορούν την παραγωγή προϊόντων από δασοκομικά προϊόντα (ενδεικτικά, επενδύσεις σε μηχανήματα και εξοπλισμό υλοτομίας, αποκλάδωσης, αποφλοιώσης, πελέκησης, σχίσσης, κορμοτεμαχισμού, ξήρανσης και αποθήκευσης ξυλείας, συμπεριλαμβανομένης και της παραγωγής πρώτης ύλης/υλικών για παραγωγή ενέργειας). Οι πράξεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν και πρόβλεψη για την αξιοποίηση των υπολειμμάτων της επεξεργασίας.

Επιλέξιμες δαπάνες: Για τις επιλέξιμες δαπάνες της υπο-παρέμβασης το συνολικό επιλέξιμο κόστος θα ανέρχεται **μέχρι 300.000€ ή 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που θα αφορούν σε:

- 02.06. Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης
- 02.20. Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- 03.01. Αγορά μη οικοδομημένης ή/και οικοδομημένης γης (έως 10% του προϋπολογισμού)
- 03.13. Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος
- 04.10. Μελέτες / έρευνες αγοράς
- 04.12. Τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου (έως 4.000 ευρώ)

Π3-77-4.1-1.4 Ενίσχυση επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση. Στην παρούσα υπο-παρέμβαση εφαρμόζονται κριτήρια επιλογής που αφορούν και σε άνεργους, γυναίκες, ΚοινΣΕπ και επιχειρήσεις σε ορεινές περιοχές.

Μέσω της υποπαρέμβασης προβλέπεται η ενίσχυση επενδύσεων (ιδρύσεις, εκσυγχρονισμοί, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό) σε συγκεκριμένους κλάδους της οικονομίας (σύμφωνα και με τις διαπιστώσεις της SWOT ανάλυσης):

- Προϊόντα διατροφής (τρόφιμα, ποτά)
- Δραστηριότητες συναφείς με την γεωργία (γεωργικά μηχανήματα και εξοπλισμός, υλικά συσκευασίας, κλπ.).
- Λοιπά βιοτεχνικά προϊόντα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στους ειδικούς όρους εφαρμογής της υποπαρέμβασης (επεξεργασία ξυλείας, κλωστοϋφαντουργία, παραγωγή παιχνιδιών, μεταλλικές κατασκευές, ανακύκλωση).

Ποσοστό Επιχορήγησης: όπως εξειδικεύεται στον Πίνακα του Παρατήματος, ήτοι 65% για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και 60% για μεσαίες επιχειρήσεις.

Στόχοι της υπο-παρέμβασης είναι:

- Η παραγωγή νέων – καινοτομικών προϊόντων
- Η βελτίωση του προφίλ υφιστάμενων βιοτεχνιών προϊόντων, μέσω επεξεργασίας, τυποποίησης, marketing ταυτότητας κλπ.
- Η αύξηση της αξίας και κατ' επέκταση της εμπορευσιμότητας - διάθεσης των προϊόντων είτε μέσω των εμπορικών καναλιών, είτε μέσω του τοπικού κυκλώματος της εστίασης και της φιλοξενίας (κυρίως αυτά της διατροφής)
- Η αμεσότερη διασύνδεση τοπικών βιοτεχνικών προϊόντων με τον τομέα της μεταποίησης, του εμπορίου, των κατασκευών της εστίασης και της φιλοξενίας
- Η εισαγωγή νέων τεχνολογιών, εφαρμογών και πρακτικών στην παραγωγική μεταποιητική διαδικασία.

Δικαιούχοι: Υφιστάμενες νόμιμα λειτουργούσες ή υπό σύσταση, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Επιλέξιμες είναι επενδύσεις (ιδρύσεις και εκσυγχρονισμοί) που αφορούν στην παραγωγή προϊόντων διατροφής (τρόφιμα και ποτά), συναφών με την γεωργία δραστηριοτήτων (γεωργικά μηχανήματα και εξοπλισμός, υλικά συσκευασίας, κλπ.), επεξεργασίας ξυλείας, κλωστοϋφαντουργίας, παραγωγής παιχνιδιών, μεταλλικών κατασκευών, ανακύκλωσης. Κάθε πράξη θα πρέπει να περιλαμβάνει δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος (βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου, εξοικονόμηση ενέργειας, παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, εξοικονόμηση νερού, κλπ.), σε ποσοστό τουλάχιστον 10% του προτεινόμενου επιλέξιμου προϋπολογισμού.

Επιλέξιμες δαπάνες: Για τις επιλέξιμες δαπάνες της υπο-παρέμβασης το συνολικό επιλέξιμο κόστος θα ανέρχεται **μέχρι 300.000€ ή 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που θα αφορούν σε:

- 02.06. Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης
- 02.20. Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- 03.01. Αγορά μη οικοδομημένης ή/και οικοδομημένης γης (έως 10% του προϋπολογισμού)
- 03.13. Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος
- 04.10. Μελέτες / έρευνες αγοράς
- 04.12. Τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου (έως 4.000 ευρώ)

Π3-77-4.1-1.5 Ενίσχυση επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις, εκσυγχρονισμούς, επεκτάσεις, μετεγκαταστάσεις με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου όπως καταλύματα, εστιατόρια, εναλλακτικές μορφές τουρισμού, λοιπές επιχειρήσεις στον τομέα του τουρισμού. Αναλυτικότερα, ιδρύσεις που αφορούν στην εξυπηρέτηση διανυκτέρευσης επισκεπτών σε καταλύματα, είναι επιλέξιμες μόνο στις ορεινές περιοχές (σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268). Για υποδομές τύπου camping δεν ισχύει ο ανωτέρω περιορισμός. Επιπροσθέτως, η ύπαρξη οικοδομικής άδειας αποτελεί κριτήριο επιλεξιμότητας για τις ανωτέρω πράξεις (ιδρύσεις υποδομών διανυκτέρευσης επισκεπτών σε καταλύματα). Στην παρούσα υπο-παρέμβαση εφαρμόζονται κριτήρια επιλογής που αφορούν σε άνεργους, γυναίκες, ΚοινΣΕπ και επιχειρήσεις σε ορεινές περιοχές.

Οι επενδύσεις υποδομών διανυκτέρευσης, οι οποίες ενισχύονται στο πλαίσιο της παρούσας, θα πρέπει να εμπίπτουν στις λειτουργικές μορφές και κατηγορίες των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων, που προβλέπονται στην υπ' αριθ. 69945/14.03.2025 κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουρισμού (Β' 1573), και σε κάθε περίπτωση να τηρούνται οι προδιαγραφές που τίθενται στο ν. 4276/2014 (Α' 155).

Ποσοστό Επιχορήγησης: όπως εξειδικεύεται στον Πίνακα του Παρατήματος, ήτοι 65% για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και 60% για μεσαίες επιχειρήσεις.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η βελτίωση, ο εμπλουτισμός και η περισσότερο ισόρροπη ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος περιοχής, με παράλληλη θετική επίδραση στη συγκράτηση και προσέλκυση νέων ηλικιακά ανθρώπων σε αυτή.

Δικαιούχοι: Υφιστάμενες νόμιμα λειτουργούσες ή υπό σύσταση, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Ιδρύσεις που αφορούν στην εξυπηρέτηση διανυκτέρευσης επισκεπτών, μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο σε ορεινές περιοχές, και να αφορούν μόνο μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα. Κάθε πράξη θα πρέπει να περιλαμβάνει δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος (βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου, εξοικονόμηση ενέργειας, παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, εξοικονόμηση νερού, κλπ.), σε ποσοστό τουλάχιστον 10% του προτεινόμενου επιλέξιμου προϋπολογισμού.

Επιλέξιμες δαπάνες: Για τις επιλέξιμες δαπάνες της υπο-παρέμβασης το συνολικό επιλέξιμο κόστος θα ανέρχεται **μέχρι 300.000€ ή 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα

οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που θα αφορούν σε:

- 02.06. Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης
- 02.20. Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- 03.01. Αγορά μη οικοδομημένης ή/και οικοδομημένης γης (έως 10% του προϋπολογισμού)
- 03.13. Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος
- 04.10. Μελέτες / έρευνες αγοράς
- 04.12. Τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου (έως 4.000 ευρώ)

1.6. Π3-77-4.1-1.6 Ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε ίδρυση, εκσυγχρονισμό, επέκταση ή μετεγκατάσταση με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων υπηρεσιών όπως παιδότοποι και γηροκομεία, χώροι πολυδραστηριοτήτων, τέχνης και εκθέσεων. Στην παρούσα υπο-παρέμβαση εφαρμόζονται κριτήρια επιλογής που αφορούν σε άνεργους, γυναίκες, ΚοινΣΕπ και επιχειρήσεις σε ορεινές περιοχές.

Επιλέξιμες είναι πράξεις σε συγκεκριμένα πεδία δραστηριότητας και την ακόλουθη προτεραιότητα :

- A. Νέες επιχειρήσεις ή νέες επενδύσεις σε δραστηριότητες / υπηρεσίες που συμβάλλουν σε καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και συγκράτησης των νέων όπως παιδότοποι, ιδιωτικοί χώροι αθλητικών δραστηριοτήτων, ψυχαγωγίας, προσωπικής φροντίδας, φροντίδας ζώων συντροφιάς, κ.α
- B. Νέες επιχειρήσεις ή νέες επενδύσεις σε δραστηριότητες / υπηρεσίες που συμβάλλουν στη βελτίωση της αλληλεπίδρασης της τοπικής οικονομίας με το εξωτερικό περιβάλλον όπως υπηρεσίες μεταφορών, επικοινωνιών, συμβουλευτικών υπηρεσιών, κ.α
- C. Λοιπές υπηρεσίες που συμβάλλουν σημαντικά (κατόπιν τεκμηρίωσης) στην απασχόληση και στη συγκράτηση των νέων στην περιοχή

Ποσοστό Επιχορήγησης: όπως εξειδικεύεται στον Πίνακα του Παρατήματος, ήτοι 65% για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και 60% για μεσαίες επιχειρήσεις.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η προσφορά βελτιωμένων συνθηκών διαβίωσης και περισσότερων θέσεων εργασίας στην περιοχή ώστε να συγκρατηθεί και να ενδυναμωθεί ο νεότερος σε ηλικία πληθυσμός δεδομένου της φυγής των νέων.

Δικαιούχοι: Υφιστάμενες νόμιμα λειτουργούσες ή υπό σύσταση, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, που βάσει καταστατικού ή άλλου νόμιμου εγγράφου δραστηριοποιούνται στον εν λόγω τομέα.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αναφέρονται στην περιγραφή της υπο-παρέμβασης.

Επιλέξιμες δαπάνες: Για τις επιλέξιμες δαπάνες της υπο-παρέμβασης το συνολικό επιλέξιμο κόστος θα ανέρχεται **μέχρι 300.000€ ή 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που θα αφορούν σε:

- 02.06. Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης
- 02.20. Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός

- 03.01. Αγορά μη οικοδομημένης ή/και οικοδομημένης γης (έως 10% του προϋπολογισμού)
- 03.13. Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος
- 04.10. Μελέτες / έρευνες αγοράς
- 04.12. Τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου (έως 4.000 ευρώ)

Π3-77-4.1-1.7 Εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, ενίσχυση βιο-οικονομίας και κυκλικής οικονομίας.

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν σε δράσεις που επιτυγχάνουν εξοικονόμηση νερού, ενεργειακή αναβάθμιση επιχειρήσεων, ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας και της βιο-οικονομίας όπως εγκατάσταση συστημάτων ή/και προμήθεια εξοπλισμού εναλλακτικών μορφών ενέργειας, επαναχρησιμοποίησης νερού, μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας ή συμβατικών καυσίμων. Ως εκ τούτου δεν μπορούν να είναι επιλέξιμες πράξεις που περιλαμβάνουν λοιπές δαπάνες που δεν σχετίζονται με την εξοικονόμηση νερού ή μείωση ενέργειας σε ποσοστό άνω του 10% του συνολικού προϋπολογισμού. Ειδικότερα για τις πράξεις της κυκλικής οικονομίας και της βιο-οικονομίας επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν στην ίδρυση, εκσυγχρονισμό, επέκταση ή μετεγκατάσταση με ταυτόχρονο εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων.

Ποσοστό Επιχορήγησης: όπως εξειδικεύεται στον Πίνακα του Παρατήματος, ήτοι 80%.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η εφαρμογή ολοκληρωμένων προτάσεων ενεργειακής αναβάθμισης που συμπεριλαμβάνουν και μικρές εφαρμογές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μπορούν να επιτύχουν πολύ σημαντική μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των κτηρίων, η αξιοποίηση των κτηνοτροφικών και γεωργικών παραπροϊόντων για παραγωγή ενέργειας από βιομάζα, η εκμετάλλευση του γεωθερμικού τοπίου της περιοχής, η ανακύκλωση και ο περιορισμός της κατανάλωσης νερού.

Δικαιούχοι: Υφιστάμενες νόμιμα λειτουργούσες ή υπό σύσταση, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης : Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Οι πράξεις θα πρέπει να αφορούν στην αξιοποίηση υπολειμμάτων που προκύπτουν από την οικονομική δραστηριότητα στην περιοχή παρέμβασης, στον περιορισμό της κατανάλωσης ενέργειας και ύδατος, καθώς και στην παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, αποκλειστικά για ίδια κατανάλωση (ως αυτοπαραγωγοί και καταναλωτές). Προτεραιότητα βάση των κριτηρίων βαθμολογίας θα έχουν πράξεις αξιοποίησης υπολειμμάτων δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την αγροδιατροφή, πράξεις που εξυπηρετούν την βασική στρατηγική του Τοπικού προγράμματος, καθώς και πράξεις που δεν έχουν άμεσο οικονομικό όφελος που να δικαιολογεί την οικονομική τους σκοπιμότητα

Επιλέξιμες δαπάνες: Για τις επιλέξιμες δαπάνες της υπο-παρέμβασης το συνολικό επιλέξιμο κόστος θα ανέρχεται **μέχρι 300.000€ ή 20.000€ στις περιπτώσεις άυλων πράξεων**, λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5 της παρούσας πρόσκλησης και θα καλύπτουν δαπάνες που θα αφορούν σε:

- 02.06. Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης
- 02.20. Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός
- 03.01. Αγορά μη οικοδομημένης ή/και οικοδομημένης γης (έως 10% του προϋπολογισμού)
- 03.13. Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος

- 04.10. Μελέτες / έρευνες αγοράς
- 04.12. Τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου (έως 4.000 ευρώ)

Π3-77-4.1-7.1 Συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις συνεργασίας μεταξύ μόνο επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται ή που θα δραστηριοποιηθούν στον τόπο παρέμβασης, ομοειδών ή συμπληρωματικών προϊόντων, με σκοπό τη διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας, την κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και την ανάπτυξη και/ή εμπορία κοινών προϊόντων. Δεν είναι επιλέξιμα σχήματα συνεργασίας στα οποία συμμετέχουν και λοιποί φορείς πλην επιχειρήσεων όπως αναφέρονται ανωτέρω. Ο ελάχιστος αριθμός των μελών των σχημάτων συνεργασίας είναι τα τρία (3) μέλη και οι δυνητικοί δικαιούχοι θα πρέπει να αποτελούν τυπικές επιχειρηματικές μορφές.

Ποσοστό Επιχορήγησης: όπως εξειδικεύεται στον Πίνακα του Παραρτήματος, ήτοι 90%.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η δημιουργία συνεργατικών σχημάτων με ενδεικτικά θεματικά πεδία τα κάτωθι :

Α) δίκτυο συνεργασίας των επιχειρήσεων του τουρισμού (είτε φιλοξενίας, είτε φιλοξενίας – εστίασης, είτε τουριστικές με αγροδιατροφή). Κατά την φάση της διαβούλευσης διαπιστώθηκε η ύπαρξη άτυπων σχημάτων συνεργασιών που θα αποτελέσουν το υπόβαθρο για την δημιουργία ενός τυπικού δικτύου.

Β) δίκτυο συνεργασίας στον αγροδιατροφικό τομέα με έμφαση στα γεωργικά προϊόντα (οίνος).

Γ) δίκτυο συνεργασίας συμπληρωματικών επιχειρήσεων κυρίως του τομέα της εστίασης και της φιλοξενίας για την ανάπτυξη της ιδέας και της υλοποίησης δράσεων για την αντιμετώπιση της σπατάλης τροφίμων (waste management).

Δικαιούχοι: Συνεργατικά σχήματα μεταξύ τουλάχιστον τριών (3) τοπικών, ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων, με σχετικό καταστατικό σκοπό. Οι δικαιούχοι θα πρέπει α) να αποτελούν τυπικές επιχειρηματικές μορφές των οποίων τα μέλη δραστηριοποιούνται εντός της περιοχής παρέμβασης, β) να διαθέτουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας (σύμφωνο συνεργασίας), γ) να προσδιορίζεται ο επικεφαλής εταίρος (Συντονιστής Φορέας) του συνεργατικού σχήματος, και δ) η έδρα του σχήματος να ορίζεται εντός της περιοχής παρέμβασης.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Προτεραιότητα θα δοθεί σε συνεργατικά σχήματα συμπληρωματικών επιχειρήσεων.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης καθορίζεται βάσει μελέτης απλοποιημένου κόστους σύμφωνα με το συνημμένο Οδηγό Απλοποιημένου Κόστους για την Εφαρμογή των Παρεμβάσεων Π3-77-4.1-7.1, Π3-77-4.1-7.2, για ενέργειες / δαπάνες που αφορούν αποκλειστικά στην σύσταση του συνεργατικού σχήματος, καθώς και στην προετοιμασία του σχεδίου δράσης.

Αν το σχέδιο συνεργασίας περιλαμβάνει και λοιπές ενέργειες/υποδομές, αυτές δύναται να είναι επιλέξιμες, αλλά με τους περιορισμούς και τους όρους της κατηγορίας δαπανών στην οποία εμπίπτουν οι ενέργειες αυτές. Οι επιπλέον ενέργειες / υποδομές που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης, εκτός από τις προβλεπόμενες στην παρούσα πρόσκληση, δύναται να ενισχύονται σε επόμενη φάση και κατόπιν έκδοσης νέας πρόσκλησης από την ΟΤΔ.

Αντίστοιχα, οι δαπάνες της υπο-παρέμβασης στην παρούσα πρόσκληση, θα καλύπτουν δαπάνες που θα αφορούν σε:

- 04.12. Τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου
- 04.33. Κατ' αποκοπή δαπάνες για εκπαίδευση και συνεργασία

Π3-77-4.1-7.2 Συνεργασία μεταξύ τοπικών δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων ή/και ΜΚΟ για την κοινωνική ή/και πολιτιστική ή/και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων

Επιλέξιμες είναι οι πράξεις συνεργασίας μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών φορέων με σκοπό τη διαμόρφωση και πραγματοποίηση δράσεων που αφορούν στην κοινωνική ή/και πολιτιστική ή/και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, καθώς και δράσεων με σκοπό την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων.

Ο ελάχιστος αριθμός των μελών των σχημάτων συνεργασίας είναι τα τρία (3) μέλη και οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν να είναι και άτυπες επιχειρηματικές μορφές. Στις περιπτώσεις άτυπων μορφών συνεργασίας στο συμφωνητικό συνεργασίας απαιτείται η σαφής αποτύπωση των ενεργειών-δράσεων που αναλαμβάνει το κάθε μέλος καθώς και τον προϋπολογισμό αυτών. Το κάθε μέλος-φορέας διατηρεί την ευθύνη εξολοκλήρου για το επιμέρους τμήμα του έργου που δεσμεύεται να υλοποιήσει και απορρέει από συμφωνητικού σύμπραξης/συνεργασίας. Το αντικείμενο της συνεργασίας θα πρέπει αφορά αποκλειστικά σε δράσεις τοπικού χαρακτήρα στην περιοχή εφαρμογής ή μέρος αυτής, δηλαδή θα πρέπει να τεκμαίρεται ο τοπικός χαρακτήρας της πράξης

Οι αιτήσεις στήριξης υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-7.2/3.

Ποσοστό Επιχορήγησης: όπως εξειδικεύεται στον Πίνακα του Παραρτήματος, ήτοι 100%.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η δημιουργία σχέσεων συνεργασίας με ενδεικτικά θεματικά πεδία τα κάτωθι :

α) Συνεργασία μεταξύ τοπικών φορέων (ΟΤΑ, Φορείς πολιτικής προστασίας, ΜΚΟ) για την ενεργότερη συμμετοχή τους σε δράσεις πολιτικής προστασίας και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών

β) Συνεργασία μεταξύ τοπικών φορέων (π.χ. ΟΤΑ και επιχειρήσεων) για την καλύτερη ενσωμάτωση πολιτιστικών στοιχείων στο κύκλωμα υποδοχής επισκεπτών στην περιοχή (ψηφιακό καλεντάρι, εφαρμογές ενημέρωσης – ερμηνείας προς επισκέπτες σε πραγματικό χρόνο κλπ.)

Δικαιούχοι: Συνεργατικά σχήματα με έδρα εντός της περιοχής παρέμβασης, τουλάχιστον τριών (3) φορέων όπως τοπικοί σύλλογοι/οργανώσεις, ερευνητές, εκπαιδευτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις ή άλλοι δημόσιοι / ιδιωτικούς φορείς όπως περιβαλλοντικές οργανώσεις και ΜΚΟ. Οι δικαιούχοι θα πρέπει α) να διαθέτουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας (σύμφωνο συνεργασίας) και β) να προσδιορίζεται ο επικεφαλής εταίρος (Συντονιστής Φορέας) του συνεργατικού σχήματος. Οι δικαιούχοι μπορούν να αποτελούν τόσο τυπικές όσο και άτυπες επιχειρηματικές μορφές. Η υποβολή της αίτησης στήριξης σε αυτές τις περιπτώσεις και μόνο γίνεται με τη χρήση / καταχώριση πολλαπλών ΑΦΜ (του συνόλου των φορέων που αποτελούν το άτυπο συνεργατικό σχήμα).

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης. Προτεραιότητα θα δοθεί σε συνεργατικά σχήματα συμπληρωματικών επιχειρήσεων και φορέων.

Επιλέξιμες δαπάνες: Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης καθορίζεται βάσει μελέτης απλοποιημένου κόστους σύμφωνα με το συνημμένο Οδηγό Απλοποιημένου Κόστους

για την Εφαρμογή των Παρεμβάσεων Π3-77-4.1-7.1, Π3-77-4.1-7.2, για ενέργειες που αφορούν αποκλειστικά στην σύσταση του συνεργατικού σχήματος, καθώς και στην προετοιμασία του σχεδίου δράσης, όπως περιγράφεται στο σχετικό Οδηγό.

Αν το σχέδιο συνεργασίας περιλαμβάνει και λοιπές ενέργειες/υποδομές, αυτές μπορούν να ενισχυθούν, αλλά με τους περιορισμούς και τους όρους της κατηγορίας στην οποία εμπίπτουν οι ενέργειες αυτές. Οι επιπλέον ενέργειες / υποδομές που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης, εκτός από τις προβλεπόμενες στην παρούσα πρόσκληση, δύναται να ενισχύονται σε επόμενη φάση και κατόπιν έκδοσης νέας πρόσκλησης από την ΟΤΔ.

Αντίστοιχα, οι δαπάνες της υπο-παρέμβασης στην παρούσα πρόσκληση θα καλύπτουν δαπάνες που θα αφορούν σε:

- 04.12. Τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου
- 04.34. Κατ' αποκοπή δαπάνες για εκπαίδευση και συνεργασία

Π3-77-4.1-7.3 Έξυπνα Χωριά: συνεργασία για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών

Η πολιτική των έξυπνων χωριών «Smart Villages» αποτελεί μία νέα πολιτική προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των αγροτικών περιοχών. Σκοπός της πολιτικής αυτής είναι η συσπείρωση των τοπικών φορέων για την από κοινού αντιμετώπιση διαχρονικών προβλημάτων, μέσω δράσεων οι οποίες σχεδιάζονται με την «εκ των κάτω προς τα επάνω» διαδικασία. Στο πλαίσιο αυτό επιλέξιμες είναι οι πράξεις που αφορούν στην ίδρυση ενός συνεργατικού σχήματος με τη συμμετοχή τοπικών δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων, για την προετοιμασία και σχεδίαση ενός σχεδίου δράσης εστιασμένου στην αντιμετώπιση ενός ή περισσότερων προβλημάτων της περιοχής. Στα συνεργατικά σχήματα, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, μπορεί να συμμετέχει και εκπαιδευτικό ίδρυμα. Η ΟΤΔ παρέχει πλην των άλλων συμβουλευτική υποστήριξη, δεν μπορεί όμως να αποτελεί μέλος του συνεργατικού σχήματος. Το σχέδιο δράσης θα πρέπει να είναι χωρικά εστιασμένο και δεν μπορεί να αφορά σε περιοχή μεγαλύτερη των 10.000 μόνιμων κατοίκων. Για τη σύνταξη του σχεδίου δράσης θα πρέπει να έχει ακολουθηθεί η «εκ των κάτω προς τα επάνω» διαδικασία, να προβλέπει δείκτες εκρών και προσδοκώμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων, και να έχει ολιστικό χαρακτήρα. Βασικό χαρακτηριστικό αποτελεί η κοινωνική ή/και η τεχνολογική καινοτομία και θα πρέπει να προβλέπει δράσεις όπως ευρυζωνικότητας, εξοικονόμησης ενέργειας, αντιμετώπισης περιβαλλοντικών προβλημάτων, εξυπηρέτησης των νέων ή των ηλικιωμένων της περιοχής, για την αναβάθμιση της παροχής υπηρεσιών υγείας και την άρση της κοινωνικής απομόνωσης.

Ο ελάχιστος αριθμός των μελών των σχημάτων συνεργασίας είναι τα τρία (3) μέλη και οι δυνητικοί δικαιούχοι μπορούν να είναι και άτυπες επιχειρηματικές μορφές. Στις περιπτώσεις άτυπων μορφών συνεργασίας στο συμφωνητικό συνεργασίας απαιτείται η σαφής αποτύπωση των ενεργειών-δράσεων που αναλαμβάνει το κάθε μέλος καθώς και τον προϋπολογισμό αυτών. Το κάθε μέλος-φορέας διατηρεί την ευθύνη εξολοκλήρου για το επιμέρους τμήμα του έργου που δεσμεύεται να υλοποιήσει και απορρέει από συμφωνητικού σύμπραξης/συνεργασίας.

Οι πράξεις που αφορούν στις υπο-παρεμβάσεις Π3-77-4.1-7.2 και Π3-77-4.1-7.3 υποβάλλονται στο κατάλληλο πληροφοριακό σύστημα στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-7.2/3. Για τις πράξεις που αφορούν στην υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-7.3 υποβάλλεται σχετικό ερώτημα στην ΕΥΕ ΠΑΑ από την ΟΤΔ, κατά την αξιολόγηση της πρότασης και πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης και είναι αρμοδιότητα της ΕΥΕ ΠΑΑ να καθορίσει σε ποια από τις δύο υπο-παρεμβάσεις η εν λόγω πράξη εντάσσεται.

Ποσοστό Επιχορήγησης: όπως εξειδικεύεται στον Πίνακα του Παραρτήματος, ήτοι 100%.

Στόχος της υπο-παρέμβασης είναι η παραμονή της νεολαίας στην ύπαιθρο δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες για να απολαμβάνουν την εργασία και τη ζωή σε αυτή, νέοι και δραστήριοι άνθρωποι με όρους αξιοβίωτης ανάπτυξης. Επιμέρους στόχοι είναι η προώθηση της ανάπτυξης του αγροτικού χώρου με εφαρμογή καινοτομιών, ο ψηφιακός μετασχηματισμός με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών, η ενίσχυση της παραγωγής ποιοτικών τοπικών προϊόντων, με παράλληλη προώθηση και διατήρηση του τοπίου, των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας μέσω και της αξιοποίησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των φιλοπεριβαλλοντικών πρακτικών και τέλος, η υποστήριξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, μέσω της προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, της φυσικής ομορφιάς της περιοχής καθώς και των τοπικών προϊόντων γαστρονομίας.

Δικαιούχοι: Συνεργατικά σχήματα με έδρα εντός της περιοχής παρέμβασης, τουλάχιστον τριών (3) φορέων όπως τοπικοί σύλλογοι/οργανώσεις, ερευνητές, εκπαιδευτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις ή άλλοι δημόσιοι / ιδιωτικοί φορείς όπως περιβαλλοντικές οργανώσεις και ΜΚΟ. Οι δικαιούχοι θα πρέπει α) να διαθέτουν εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας (σύμφωνο συνεργασίας) και β) να προσδιορίζεται ο επικεφαλής εταίρος (Συντονιστής Φορέας) του συνεργατικού σχήματος. Οι δικαιούχοι μπορούν να αποτελούν τόσο τυπικές όσο και άτυπες επιχειρηματικές μορφές. Η υποβολή της αίτησης στήριξης σε αυτές τις περιπτώσεις και μόνο γίνεται με τη χρήση / καταχώριση πολλαπλών ΑΦΜ (του συνόλου των φορέων που αποτελούν το άτυπο συνεργατικό σχήμα).

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της υπο-παρέμβασης: Το σύνολο της περιοχής παρέμβασης.

Επιλέξιμες δαπάνες: Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων της υπο-παρέμβασης καθορίζεται βάσει μελέτης απλοποιημένου κόστους σύμφωνα με το συνημμένο Οδηγό, σύμφωνα με το συνημμένο Οδηγό Απλοποιημένου Κόστους για την Εφαρμογή των Παρεμβάσεων Π3-77-4.1-7.1, Π3-77-4.1-7.2, για ενέργειες που αφορούν αποκλειστικά στην σύσταση του συνεργατικού σχήματος, καθώς και στην προετοιμασία του σχεδίου δράσης.

Αν το σχέδιο συνεργασίας περιλαμβάνει και λοιπές ενέργειες/υποδομές, αυτές δύναται να είναι επιλέξιμες, αλλά με τους περιορισμούς και τους όρους της κατηγορίας δαπανών στην οποία εμπίπτουν οι ενέργειες αυτές. Οι επιπλέον ενέργειες / υποδομές που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης, εκτός από τις προβλεπόμενες στην παρούσα πρόσκληση, δύναται να ενισχύονται σε επόμενη φάση και κατόπιν έκδοσης νέας πρόσκλησης από την ΟΤΔ.

Αντίστοιχα, οι δαπάνες της υπο-παρέμβασης στην παρούσα πρόσκληση θα καλύπτουν δαπάνες που θα αφορούν σε:

- 04.12. Τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου
- 04. Κατ' αποκοπή δαπάνες για εκπαίδευση και συνεργασία

Σημειώνεται ότι για το σύνολο των υπο-παρεμβάσεων, για πράξεις όπου ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμος, η δαπάνη «04.12. Τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου» ανέρχεται μέχρι το ποσό των 4.000,00 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

2. ΔΕΙΚΤΕΣ

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν σε κάθε προκηρυσσόμενη υπο-παρέμβαση, θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των παρακάτω δεικτών:

Πίνακας 1: Δείκτες αποτελέσματος

Δείκτες αποτελέσματος	Περιγραφή Δείκτη	Υπο-παρεμβάσεις που αφορά	Τρόπος Συμπλήρωσης
R1	Βελτίωση των επιδόσεων μέσω της γνώσης και της καινοτομίας: Αριθμός ατόμων που επωφελούνται από συμβουλές, κατάρτιση, ή ανταλλαγή γνώσεων ή συμμετέχουν σε επιχειρησιακές ομάδες της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) που υποστηρίζονται από την ΚΓΠ, προκειμένου να ενισχυθούν οι βιώσιμες οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές, και κλιματικές επιδόσεις και οι επιδόσεις αποδοτικής χρήσης των πόρων	Π3-77-4.1-7.1 Π3-77-4.1-7.2	Συμπληρώνεται από τον δικαιούχο (Μονάδα μέτρησης: Αριθμός ατόμων)
R.18	Συνολικές επενδύσεις για τη βελτίωση των επιδόσεων του τομέα της δασοκομίας	Π3-77-4.1-1.3	Δεν απαιτείται ενέργεια από τον δικαιούχο
R.37	Ανάπτυξη και απασχόληση στις αγροτικές περιοχές: Νέες θέσεις εργασίας που λαμβάνουν στήριξη σε έργα της ΚΓΠ	Π3-77-4.1-1.1 Π3-77-4.1-1.2 Π3-77-4.1-1.3 Π3-77-4.1-1.4 Π3-77-4.1-1.5 Π3-77-4.1-1.6 Π3-77-4.1-1.7	Συμπληρώνεται από τον δικαιούχο (Μονάδα μέτρησης: Αριθμός Θέσεων Εργασίας, σε Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης)
R.39	Ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας: Αριθμός επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων στον τομέα της βιοοικονομίας που έχουν λάβει στήριξη της ΚΓΠ για την ανάπτυξή τους	Π3-77-4.1-1.1 Π3-77-4.1-1.2 Π3-77-4.1-1.3 Π3-77-4.1-1.4 Π3-77-4.1-1.5 Π3-77-4.1-1.6 Π3-77-4.1-1.7	Δεν απαιτείται ενέργεια από τον δικαιούχο
R.40	Έξυπνη μετάβαση της αγροτικής οικονομίας: Αριθμός στρατηγικών «έξυπνων χωριών» που λαμβάνουν στήριξη	Π3-77-4.1-7.3	Δεν απαιτείται ενέργεια από τον δικαιούχο

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 3.1** Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση ανέρχεται **ενδεικτικά** σε **1.802.000,00€** και κατανέμεται κατά υπο-παρέμβαση ως ακολούθως:

Πίνακας 1

A/A	ΥΠΟ-ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (σε €)
(1)	(2)	(3)
1	Π3-77-4.1-1.1 Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων	570.000,00
2	Π3-77-4.1-1.2 Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή μη γεωργικών προϊόντων	190.000,00
3	Π3-77-4.1-1.3 Ενίσχυση μονάδων του δασοκομικού τομέα	75.000,00
4	Π3-77-4.1-1.4 Ενίσχυση επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1 ^η μεταποίηση	305.000,00
5	Π3-77-4.1-1.5 Ενίσχυση επιχειρήσεων του τουριστικού τομέα	325.000,00
6	Π3-77-4.1-1.6 Ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών	135.000,00
7	Π3-77-4.1-1.7 Εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, ενίσχυση βιο-οικονομίας και κυκλικής οικονομίας	55.000,00
8	Π3-77-4.1-7.1 Συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων	27.000,00
9	Π3-77-4.1-7.2 Συνεργασία μεταξύ τοπικών δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων ή/και ΜΚΟ για την κοινωνική ή/και πολιτιστική ή/και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, την προώθηση της υγιεινής διατροφής και την μείωση της σπατάλης τροφίμων	30.000,00
10	Π3-77-4.1-7.3 Έξυπνα χωριά: συνεργασία για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών	90.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ	1.802.000,00

- 3.2** Η ΟΤΔ (με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ) δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά υπο-παρέμβαση ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΠΑΑ www.agrotikianaptixi.gr και της ΟΤΔ της Αναπτυξιακής Ημαθίας www.anhma.gr).

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

4.1 Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται ανά υπο-παρέμβαση, είναι αυτές οι οποίες συνδέονται μόνο με άμεσο τρόπο με την υλοποίησης της κάθε πράξης, και είναι συνολικά οι κατώθι:

- i. δαπάνες αγοράς οικοπέδου, σύμφωνα με το άρθρο 9 της υπ' αριθ. 161876/22.6.2026 απόφασης,
- ii. δαπάνες κατασκευής ή βελτίωσης ακινήτου,
- iii. δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου,
- iv. δαπάνες σύνδεσης με δίκτυα ηλεκτροδότησης, υδροδότησης, τηλεφωνίας, γεωθερμίας που πραγματοποιούνται εντός των ορίων του οικοπέδου υλοποίησης της επένδυσης,
- v. δαπάνες κατασκευαστικών έργων που εκτελούνται με αυτεπιστασία σύμφωνα με τα οριζόμενα στον σχετικό οδηγό Απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών,
- vi. δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον σχετικό οδηγό Απλοποιημένου κόστους κτηριακών κατασκευών,
- vii. δαπάνες αγοράς (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και εγκατάστασης) εξοπλισμού στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της επένδυσης,
- viii. δαπάνες αγοράς (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και εγκατάστασης) εξοπλισμού παραγωγής ενέργειας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων,
- ix. δαπάνες εγκατάστασης συστημάτων ασφαλείας και συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας,
- x. δαπάνες, απόκτησης ή ανάπτυξης λογισμικού και απόκτησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργίας αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνας αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).
- xi. δαπάνες προβολής, όπως ιστοσελίδα, έντυπα, διαφήμιση και συμμετοχή σε εκθέσεις,
- xii. γενικές δαπάνες όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, λοιπές μελέτες ή δαπάνες που αφορούν σε άυλα στοιχεία,
- xiii. δαπάνες απόκτησης πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας, τα οποία είναι αναγνωρισμένα από διεθνή ή εθνικά πρότυπα. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται οι δαπάνες συμβούλου και πιστοποίησης,
- xiv. δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου, υπό τον όρο ότι αφορούν στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης στήριξης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης,
- xv. δαπάνες, οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στην τιμή αγοράς, όπως τέλη ταξινόμησης οχημάτων και εισφορά ανακύκλωσης,
- xvi. οποιαδήποτε άλλη κατηγορία δαπάνης κατόπιν τεκμηρίωσης.

Ως έναρξη της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών θεωρείται η 01.01.2023.

Δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις των οποίων το φυσικό αντικείμενο έχει ολοκληρωθεί πριν την υποβολή αίτησης στήριξης στην ΟΤΑ, ανεξάρτητα αν ο δυνητικός δικαιούχος έχει εκτελέσει ή όχι τις σχετικές πληρωμές. Στο πλαίσιο αυτό δεν είναι επιλέξιμες και συνεπώς απορρίπτονται, πράξεις που το υπολειπόμενο οικονομικό αντικείμενο ανέρχεται σε ποσοστό κάτω του 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης. Επιπροσθέτως, για πράξεις που

αφορούν σε ίδρυση δεν είναι επιλέξιμες αυτές για τις οποίες έχει εκδοθεί η σχετική άδεια λειτουργίας ή άλλο αποδεικτικό από το οποίο προκύπτει η λειτουργία της επένδυσης.

4.2 Ειδικοί όροι επιλεξιμότητας δαπανών:

1. Ειδικά για τις υπο- παρεμβάσεις Π3-77-4.1-1.1, Π3-77-4.1-1.2 και Π3-77-4.1-1.4 επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω δύναται να είναι κατά περίπτωση:

- i. δαπάνες που σχετίζονται με την διαμόρφωση χώρων προβολής, δοκιμής των προϊόντων της επιχείρησης καθώς και του αντίστοιχου εξοπλισμού,
- ii. δαπάνες αγοράς συγκροτήματος ψυχρής έκθλιψης ελαιόλαδου στις περιπτώσεις πράξεων εκσυγχρονισμού.

2. Ειδικά για την υπο-παρέμβαση Π3-77-4.1-1.3 επιλέξιμες δαπάνες δύναται να είναι:

- i. δαπάνες ειδικές διαμορφώσεις χώρων π.χ. κορμποπλατείες,
- ii. δαπάνες κατασκευής χώρων αποθήκευσης εφόσον αποτελούν τμήμα της επένδυσης,
- iii. δαπάνες αγοράς εργαλείων υλοτομίας, αποφλοίωσης, τεμαχισμού, αποκομιδής και μεταφοράς και λοιπά ειδικά εργαλεία προσαρμοσμένα στις ανάγκες της επιχείρησης και της γεωμορφολογίας της περιοχής,
- iv. δαπάνες αγοράς εξοπλισμού για αξιοποίηση υπολειμμάτων ξυλείας,
- v. δαπάνες πιστοποίησης προέλευσης ξυλείας, συστημάτων δέουσας επιμέλειας, λογισμικού παρακολούθησης δασών και εμπορικών σημάτων. Στην περίπτωση αυτή είναι επιλέξιμος ο κατάλληλος εξοπλισμός ή συστήματα εξοπλισμού όχι όμως τα λειτουργικά κόστη.

3. Ειδικά για την υπο- παρέμβαση Π3-77-4.1-1.5 επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω δύναται να είναι:

- i. δαπάνες ειδικού εξοπλισμού για την εξυπηρέτηση τουριστικών δραστηριοτήτων και τη διενέργεια δραστηριοτήτων εναλλακτικού/ θεματικού τουρισμού,
- ii. δαπάνες κατασκευής οικίσκου – αποθήκης για τις ανάγκες φύλαξης – εξυπηρέτησης της επένδυσης, μέχρι 40 τ.μ, μόνο για επενδύσεις τουριστικών καταλυμάτων.

Σημειώνεται ότι κατά την καταχώρηση της δαπάνης θα πρέπει να καταχωρείται και σχετική παρατήρηση στην οποία θα περιγράφεται αναλυτικά το είδος της δαπάνης που αφορά.

4.3 Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι μη επιλέξιμη δαπάνη, εκτός των περιπτώσεων που είναι μη ανακτήσιμος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 της υπ' αρ. 3506/2023 υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)» (Β' 7144).

4.4 Στο πλαίσιο της παρέμβασης Π3-77-4.1 δεν είναι επιλέξιμη:

α) Η ίδρυση σφαγείων. Κατ' εξαίρεση ενισχύεται η ίδρυση σφαγείων πουλερικών σε ορεινές περιοχές.

β) Η ίδρυση ελαιοτριβείων. Κατ' εξαίρεση μονάδες ελαιοτριβείων που έχουν παύσει τη λειτουργία τους, μπορούν να προβούν σε εκσυγχρονισμό και να επαναλειτουργήσουν με την ίδια δραστηριότητα και δυναμικότητα, είτε στην υφιστάμενη θέση είτε σε νέα θέση, εντός της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας εφόσον καλύπτονται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις. Στην περίπτωση μεταφοράς τους σε νέα θέση οι παλιές εγκαταστάσεις παύουν να λειτουργούν και δεν είναι δυνατή η επαναλειτουργία τους ως ελαιοτριβείο.

4.5 Δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οχημάτων και η αγορά οποιουδήποτε είδους πλεούμενου μηχανοκίνητου σκάφους και σκάφους αναψυχής. Εξαιρούνται οχήματα

εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης (όπως περονοφόρο, ανυψωτικό όχημα, παλετοφόρο), ή οχήματα που θεωρούνται απαραίτητα για τη λειτουργία της επένδυσης προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα και η υγιεινή του προϊόντος (ενδεικτικά: ισοθερμικά βυτία αναγκαία για τη μεταφορά γάλακτος, βυτιοφόρα αυτοκίνητα μεταφοράς ελαιοπυρήνα και υγρών αποβλήτων ελαιοτριβείων, ψυγεία αποκλειστικά για χονδρεμπορία προϊόντων). Το ύψος των δαπανών για την αγορά των συγκεκριμένων οχημάτων, δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό 30% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης. Προϋπόθεση αποτελεί η υποβολή τεκμηριωμένου αιτήματος του δικαιούχου προς την ΟΤΔ, και η παροχή σύμφωνης γνώμης της ΕΥΕ ΠΑΑ.

4.6 Ενδεικτικά και επιπλέον των ανωτέρω, οι δαπάνες οι οποίες δεν συνδέονται με άμεσο τρόπο με την υλοποίηση της πράξης και δεν είναι επιλέξιμες είναι οι κάτωθι:

- i. δαπάνες μίσθωσης κτιριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους,
- ii. δαπάνες απλής συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία του έργου και εργασίες συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού,
- iii. δαπάνες για προσωρινά έργα μη άμεσα συνδεόμενα με την εκτέλεση της πράξης, όπως προσωρινό υπόστεγο για την φύλαξη υλικών,
- iv. δαπάνες, εισφορές, τέλη, τα οποία επιβάλλονται σε ετήσια βάση, καθώς και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, τόκοι, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων,
- v. δαπάνες συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, ασφάλιστρα, κεφάλαιο κίνησης,
- vi. δαπάνες για την αγορά μεταχειρισμένων οχημάτων και μεταχειρισμένου εξοπλισμού,
- vii. δαπάνες για την αγορά οχημάτων, με εξαίρεση τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 9 της υπ. αριθμ. 161875/22.06.2026 κοινής απόφασης,
- viii. λειτουργικές δαπάνες της επένδυσης, καθώς και δαπάνες αναλώσιμων υλικών,
- ix. δαπάνες για την χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού/ παγίων, εκτός αν με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου η κυριότητά τους περιέλθει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης,
- x. ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 9 της υπ' αριθ. 39443/12.02.2025 υπουργικής απόφασης,
- xi. δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων στήριξης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα,
- xii. στις περιπτώσεις εκσυγχρονισμού, δαπάνες με σκοπό τη συμμόρφωση με υποχρεωτικές απαιτήσεις που προκύπτουν από σχετικό θεσμικό πλαίσιο (π.χ. αυθαίρετες κατασκευές) ή υποχρεωτικά πρότυπα,
- xiii. αμοιβές προσωπικού για την λειτουργία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης,
- xiv. δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού, εφόσον ο εξοπλισμός που αντικαθίσταται δεν έχει αποσβεστεί,
- xv. δαπάνες για έργα οδοποιίας, εκτός των ορίων του οικοπέδου/γηπέδου εγκατάστασης της μονάδας,
- xvi. δαπάνες που αφορούν σε προβολή και διαφήμιση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Social Media).

4.7 Οι επιλέξιμες δαπάνες και οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στο άρθρο 9 της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης και στη με αρ. πρωτ. 3506/18-12-2023 (Β' 7144) Απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) και εξειδικεύονται στη σχετική εγκύκλιο.

Αρμόδιος Φορέας (Ενδιάμεσος Φορέας) για την εξέταση της επιλεξιμότητας των δαπανών κάθε αίτησης στήριξης είναι η ΟΤΔ ΑΝ.ΗΜΑ. Α.Ε., και όταν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων ή η ΕΥΔ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ή η ΕΥΕ ΠΑΑ, κατά περίπτωση.

4.8 Ο δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης, ενώ η ολοκλήρωση της πράξης διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 22 της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης, και την διαδικασία 1.4.6. του ΣΔΕ, όπως κάθε φορά ισχύουν.

4.9 Ο δικαιούχος οφείλει να τηρεί τους κανόνες όπως αυτοί ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 για τις ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας.

4.10 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας:

Ως προς τους κανόνες επιλεξιμότητας ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 9 της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης.

Ειδικότερα, επί ποινή αποκλεισμού, τα έργα θα πρέπει:

1. να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο,

2. να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής καθώς και στην επίτευξη δεικτών και των ιεραρχημένων αναγκών των τοπικών προγραμμάτων,

3. να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΣΣ ΚΑΠ σχετικά με την παρέμβαση LEADER,

4. να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής,

5. να επαληθεύουν το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14Γ της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης,

6. να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης και να γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντικής επίπτωσης με βάση τη συγκεκριμένη για την επένδυση νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον,

7. να διασφαλίζουν τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλετικής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού,

8. να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης,

9. να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και δεν χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο, ενώ στις περιπτώσεις πράξεων που έχουν ενταχθεί σε άλλο συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα, προσκομίζεται απόφαση απένταξης, πριν την απόφαση ένταξης στο τοπικό πρόγραμμα,

10. να λαμβάνουν υπόψη την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο,

11. για τις πράξεις που αφορούν σε ιδρύσεις καταλυμάτων – υποδομών διανυκτέρευσης επισκεπτών να διαθέτουν οικοδομική άδεια και να υλοποιούνται σε χαρακτηρισμένες ορεινές περιοχές βάσει οδηγίας (σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268),

12. να έχουν ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα, ενώ δεν είναι επιλέξιμες οι πράξεις, οι οποίες βάσει της αίτησης στήριξης ο υποψήφιος δικαιούχος αιτείται μέρος μόνο των δαπανών της συνολικής επένδυσης, με την εξαίρεση των σχεδίων δράσης των υπο-παρεμβάσεων Π3-77-4.1-7.1, Π3-77-4.1-7.2 και Π3-77-4.1-7.3, για τις οποίες δεν απαιτείται η διενέργεια επιπλέον ενεργειών που θα υποδεικνύονται από αυτά και όπου η επιλεξιμότητα μπορεί να αφορά μόνο στη σύσταση του συνεργατικού σχήματος και στο σχέδιο δράσης,

13. σε περίπτωση που η προτεινόμενη αίτηση στήριξης υλοποιείται σε περισσότερους του ενός τόπου, αυτοί οφείλουν να βρίσκονται εντός των επιλέξιμων γεωγραφικών περιοχών εφαρμογής της υπο-παρέμβασης του συγκεκριμένου τοπικού προγράμματος και επιπροσθέτως για τις περιοχές υλοποίησης να μην μεταβάλλεται το ποσοστό ενίσχυσης.

14. να μην υπάρχουν ενέργειες που δημιουργούν τεχνικές συνθήκες παραβίασης των όρων και των κριτηρίων ένταξης,

15. για πράξεις που αφορούν σε μετεγκατάσταση επιχειρήσεων, είναι επιλέξιμες μόνο στις περιπτώσεις όπου συνοδεύονται από εκσυγχρονισμό ή / και επέκταση αυτών.

Για τις ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας, ο δικαιούχος οφείλει να τηρεί του κανόνες, όπως αυτοί ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831.

5. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΥΛΟΓΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ – ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

5.1 Προϋπολογισμός πράξεων

Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των ενισχυόμενων πράξεων ανά υπο-παρέμβαση καθορίζεται στο Κεφάλαιο 1 της παρούσας.

Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να υποβάλει αίτηση στήριξης για μια πράξη με συνολικό προϋπολογισμό στα χρηματικά όρια του Κεφαλαίου 1 της παρούσας, ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη μιας πράξης αποτελεί η διαθεσιμότητα των πόρων της πρόσκλησης.

Για πράξεις που περιλαμβάνουν κτηριακές εργασίες, ξενοδοχειακού εξοπλισμού, εξοπλισμού μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων ή αφορούν σε σύσταση συνεργατικού σχήματος και εκπόνηση σχεδίου δράσης εφαρμόζονται οι όροι των συνημμένων Οδηγών απλοποιημένου κόστους όπου τα επιλέξιμα ποσά των πράξεων ή των επιμέρους δαπανών αυτών, διαμορφώνονται βάσει των στοιχείων των κατά περίπτωση οδηγών οι οποίες παρατίθενται ως συνημμένα της παρούσας. Στις περιπτώσεις επιλέξιμων δαπανών που δεν περιλαμβάνονται στους Οδηγούς, καθώς και για τις λοιπές δαπάνες, απαιτείται η απόδειξη του εύλογου κόστους, σύμφωνα με τις σχετικές παραγράφους του άρθρου 14Γ της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης. Ειδικότερα, **οι προσκομιζόμενες προσφορές θα πρέπει να είναι πλήρεις, ανεξάρτητες και συγκρίσιμες. Κατά την έννοια αυτή θα πρέπει να είναι αναλυτικές, να περιλαμβάνουν όλες τις απαιτούμενες λεπτομέρειες/ τεχνικά χαρακτηριστικά, να προέρχονται από μη συνεργαζόμενες / συνδεδεμένες εταιρείες και να περιλαμβάνουν ομοειδείς συγκρίσιμες δαπάνες.** Σημειώνεται ότι στην περίπτωση του ξενοδοχειακού εξοπλισμού και του εξοπλισμού των μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων, ο προϋπολογισμός τους δύναται να διαμορφώνεται στην βάση της προσκόμισης προσφορών εύλογου κόστους.

5.2 Τεκμηρίωση εύλογου κόστους

Για την τεκμηρίωση του εύλογου κόστους της δαπάνης, ο υποψήφιος προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία, όπως προσφορές προμηθευτών ή έρευνα από το διαδίκτυο. Εφόσον το μοναδιαίο κόστος μιας υπηρεσίας ή ενός είδους υπερβαίνει, σε αξία τα 5.000€ (χωρίς ΦΠΑ), ή υπερβαίνει σε συνολικό ποσό τα 10.000€ (χωρίς ΦΠΑ) ανά κατηγορία υπηρεσίας ή είδους, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές για το εν λόγω τεμάχιο, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον δυο (2). Ως αποδεικτικό νοείται και η τιμολόγηση της υπηρεσίας ή είδους με το κατάλληλο κατά περίπτωση φορολογικό παραστατικό.

Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα. Ο αρμόδιος Ε.Φ. θα αξιολογήσει τόσο τις οικονομικές παραμέτρους των προσφορών, όσο και τις ποιοτικές. Έτσι, είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δυνητικός δικαιούχος να τεκμηριώσει και ο αρμόδιος Ε.Φ. να αποδεχθεί, την μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

Η ΑΝ.ΗΜΑ. Α.Ε. ή ο αρμόδιος Ε.Φ., έχει την δυνατότητα και την υποχρέωση να χρησιμοποιήσει πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες για την επαλήθευση του εύλογου κόστους των παραπάνω δαπανών.

Ο προϋπολογισμός της πράξης που διαμορφώνεται με το πέρας της διαδικασίας διοικητικού ελέγχου της αίτησης στήριξης, αποτελεί τον εγκεκριμένο συνολικό προϋπολογισμό αυτής. Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του επιχορηγούμενου συνολικού προϋπολογισμού και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης του έργου.

5.3 Δεν απαιτείται προσκόμιση παραστατικών τεκμηρίωσης του «εύλογου κόστους» για:

α. Δαπάνες κτηριακών υποδομών υπό τον όρο ότι οι εργασίες αυτές υλοποιούνται βάσει απλοποιημένης μορφής κόστους,

β. μελέτες, συμβουλευτικές υπηρεσίες και λοιπές υποστηρικτικές ενέργειες,

γ. δαπάνες για τις οποίες δεν υπάρχει δυνατότητα εναλλακτικής προσφοράς από την αγορά, ωστόσο σε αυτήν την περίπτωση απαιτείται τεκμηρίωση,

δ. δαπάνες που έχουν προκύψει από διαγωνιστική διαδικασία,

ε. δαπάνες για τις οποίες η καταβολή της ενίσχυσης πραγματοποιείται βάσει απλοποιημένου κόστους.

5.4 Για τις δαπάνες που αφορούν σε όλες τις κατηγορίες μελετών και λοιπών υποστηρικτικών ενεργειών, το ύψος τους (χωρίς ΦΠΑ) ορίζεται σε:

α. Δαπάνη υποβολής φακέλου και τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου (παρακολούθηση της διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου) και ως το ποσό των 4.000€.

β. Μελέτη για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου καθώς και δαπάνες προβολής και προώθησης σε ποσοστό έως το 12% του προτεινόμενου προϋπολογισμού της πράξης.

Για ειδικές κατηγορίες πράξεων και κατόπιν σχετικής τεκμηρίωσης το ανωτέρω ποσοστό μπορεί να διαφοροποιηθεί μετά και από τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ.

5.5 Η ιδιωτική συμμετοχή της κάθε πράξης αποτελεί την διαφορά της δημόσιας δαπάνης από το συνολικό προϋπολογισμό αυτής.

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους ή/και δάνειο ή/και συνδυασμό αυτών.

Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο, είτε με την απόδειξη κατοχής άλλου άμεσα ρευστοποιήσιμου τίτλου, όπως μετοχές και ομόλογα.

Το ποσό της δημόσιας δαπάνης δεν εκχωρείται σε τρίτους.

Η τεκμηρίωση της ιδιωτικής συμμετοχής εξειδικεύεται στο συνημμένο της παρούσας «Οδηγό Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

5.6 *Θεσμικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων*

Απαιτείται η τήρηση των όρων του θεσμικού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων. Αναλυτικότερα όταν χορηγείται ενίσχυση με βάση τον Καν. Ε.Ε. 2831/2023 τότε θα πρέπει να τηρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

1. Ο Καν. 2023/2831 δεν εφαρμόζεται:

α) στις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, που εμπίπτουν στο άρθρο 5 στοιχεία α) και β) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1379/2013 του Συμβουλίου.

β) τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά·

γ) στις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων.

δ) στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις,
- ii όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.

ε) στις ενισχύσεις που χορηγούνται για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα.

στ) στις ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί των εισαγόμενων.

Στην περίπτωση επιχειρήσεων που υποβάλουν πρόταση στη Δράση για επιλέξιμη δραστηριότητα και παράλληλα δραστηριοποιούνται στους τομείς οι οποίοι αναφέρονται στα παραπάνω στοιχεία α), β) ή γ), δ) ο Κανονισμός ΕΕ 2023/2831 εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στις επιλέξιμες δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται με τη χρήση κατάλληλων μέσων ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών, ώστε οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831 δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831.

Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση.

Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει στο παρελθόν η ενιαία επιχείρηση (όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2, παρ. 2 του ΕΚ 2023/2831), συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, πρέπει να μην υπερβαίνει το ποσό των €300.000 σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου που ορίζεται προηγουμένως, με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του Κανονισμού.

Επισημαίνεται ότι (άρθρο 2, παρ. 2 του ΕΚ 2023/2831):

Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης,

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης,

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση άμεσα ή έμμεσα βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας,

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση»

Σε περίπτωση συγχωνύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό του κατά πόσον τυχόν νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το όριο των 300.000,00 ευρώ. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες. (ΕΚ 2023/2831, άρθρο 3, παρ. 9).

Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης

ζ) Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

η) Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, το οικείο κράτος μέλος φροντίζει επίσης να λάβει από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά την τελευταία τριετία (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη βάση, ημερολογιακά)

Στο στάδιο της αξιολόγησης διενεργείται έλεγχος σώρευσης, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ), το οποίο λειτουργεί ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, από την 1η Ιανουαρίου 2026, μετά την

έκδοση της υπ' αριθμ. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ. Ο έλεγχος σώρευσης βασίζεται στα στοιχεία του ΠΣΚΚΕΗΣ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, που έχει λάβει η ενιαία επιχείρηση μέχρι και την ορισθείσα ημερομηνία ελέγχου σώρευσης και από τα στοιχεία που δηλώνονται από την επιχείρηση στην αίτηση ενίσχυσης (και τη σχετική υπεύθυνη δήλωση) στο ΟΠΣΚΕ. Τα στοιχεία έρχονται διαλειτουργικά από το ΠΣΣΚΕΗΣ και ο δυνητικός δικαιούχος υποχρεούται να δηλώσει όλες τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, για τις οποίες η ενιαία επιχείρηση έχει λάβει έννομο δικαίωμα, κατά τα 3 προηγούμενα έτη ή τυχόν αιτήσεις που έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο δράσεων που χορηγούν ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και είναι σε στάδιο Αξιολόγησης. Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας για τις οποίες η ενιαία επιχείρηση έχει λάβει έννομο δικαίωμα κατά την τελευταία τριετία, συμπεριλαμβανομένης της αιτούμενης ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, δε θα πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 300.000€ ή το εκάστοτε ισχύον όριο του Κανονισμού (για κάθε νέα χορήγηση λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Ο έλεγχος σώρευσης διενεργείται και πριν την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης (προενταξιακός έλεγχος). Εφόσον το αποτέλεσμα του ελέγχου υποδείξει υπέρβαση του ορίου που θέτει ο κανονισμός 2831/2023 (De Minimis), η αίτηση κρίνεται απορριπτέα.

Επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- i. Όσοι δικαιούχοι δεν έχουν ΑΦΜ ή δεν έχουν κάνει έναρξη δραστηριότητας (ατομικές επιχειρήσεις) κατά την χρονική στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης, υποχρεούνται εντός 10 ημερών από την λήψη ΑΦΜ ή την έναρξη δραστηριότητας (για τις ατομικές επιχειρήσεις) να δηλώσουν στο ΟΠΣΚΕ τον ΑΦΜ, τις συνδεδεμένες με αυτές επιχειρήσεις καθώς και τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν λάβει σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (δικαιούχος μαζί με τις συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις) προκειμένου να δύναται ο Φορέας Χορήγησης να προβεί σε έλεγχο σώρευσης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας και να δηλώσει τις ενισχύσεις αυτές στο ΠΣΣΚΕΗΣ εντός 20 εργάσιμων ημερών όπως υποχρεούται δυνάμει του άρ. 6 παρ. 2 του Καν. ΕΕ 2831/2023.
- ii. Όσοι δικαιούχοι δεν είχαν ΑΦΜ ή δεν είχαν κάνει έναρξη δραστηριότητας (ατομικές επιχειρήσεις) κατά την χρονική στιγμή της υποβολής αίτησης αλλά πήραν ΑΦΜ ή έκαναν έναρξη δραστηριότητας (ατομικές επιχειρήσεις) πριν την χρονική στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης, υποχρεούνται εντός 10 ημερών από την κοινοποίηση του αποτελέσματος έγκρισης να δηλώσουν στο ΟΠΣΚΕ τον ΑΦΜ, τις συνδεδεμένες με αυτές επιχειρήσεις καθώς και τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν λάβει σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (δικαιούχος μαζί με τις συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις) προκειμένου να δύναται ο Φορέας Χορήγησης να προβεί σε έλεγχο σώρευσης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας και να δηλώσει τις ενισχύσεις αυτές στο ΠΣΣΚΕΗΣ εντός 20 εργάσιμων ημερών όπως υποχρεούται δυνάμει του άρ. 6 παρ. 2 του Καν. ΕΕ 2831/2023.

Η δήλωση των ανωτέρω στο ΟΠΣΚΕ γίνεται από τη λειτουργία απόδοσης ΑΦΜ στον Υπό Σύσταση Δικαιούχο, που δημιουργήθηκε κατά την αίτηση χρηματοδότησης αξιοποιώντας την σχετική διαλειτουργικότητα με την ΑΑΔΕ ενημερώνοντας το προφίλ τους με τα διαθέσιμα πεδία. Επιπλέον, οι φορείς υποχρεούνται να επικαιροποιήσουν την καρτέλα «Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» στο ΟΠΣΚΕ, στην οποία καταγράφονται οι ενισχύσεις, που έχουν ληφθεί τόσο από τη δικαιούχο της ενίσχυσης επιχείρηση όσο και από τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις, προκειμένου να

ελεγχθεί η σώρευση ενισχύσεων βάσει των επικαιροποιημένων στοιχείων της επιχείρησης μετά την απόδοση ΑΦΜ.

Εφόσον διαπιστωθεί υπέρβαση των ορίων σώρευσης, εκκινείται η διαδικασία απένταξης του δικαιούχου.

6. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

6.1 Η αίτηση στήριξης (αίτηση χρηματοδότησης) υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΟΠΣΚΕ (<https://app.opske.gr>), από τον δυνητικό δικαιούχο συνοδευόμενη από την Αναλυτική Περιγραφή Πρότασης - Υπεύθυνη Δήλωση, την Μελέτη Βιωσιμότητας (στις περιπτώσεις υπο-παρεμβάσεων όπου προβλέπεται), και το σύνολο των δικαιολογητικών που απαιτούνται ανά υπο-παρέμβαση. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται ο δυνητικός δικαιούχος ή ο συντονιστής του αν πρόκειται για υπό σύσταση να συνδεθεί στο πληροφοριακό σύστημα με τους προσωπικούς κωδικούς ΑΑΔΕ, σύμφωνα με το «Εγχειρίδιο Υποβολής Αίτησης Στήριξης Παρέμβασης Π3-77-4.1 για πράξεις ιδιωτικού χαρακτήρα/ εκπαίδευσης/ συνεργασίας». Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δεν είναι αποδεκτή η υποβολή αίτησης στήριξης σε φυσικό φάκελο.

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησής, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Έναρξη υποβολής αιτήσεων	Λήξη υποβολής αιτήσεων
01/10/2026 και ώρα 13:00	14/01/2027 και ώρα 15:00

Η ΟΤΔ διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών με βάση την πορεία υποβολής των έργων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ. Οι δικαιούχοι πραγματοποιούν είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet και ορίζουν Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πράξης (έργου) για τη συγκεκριμένη δράση στο Προφίλ τους. Ο Συντονιστής πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ.

Για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις η αίτηση στήριξης υποβάλλεται από τον Συντονιστή για λογαριασμό τους. Ο Συντονιστής πραγματοποιεί είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους δικούς του κωδικούς TaxisNet, ορίζει υπο-παρέμβαση και, μέσω της επιλογής «προσθήκη δικαιούχου», δημιουργεί την βασική καρτέλα στοιχείων για την υπό σύσταση επιχείρηση.

Στην περίπτωση του συνεργατικού σχήματος της υπο-παρέμβασης Π3-77-4.1-7.2/3, όπου ο δικαιούχος είναι άτυπο σχήμα, οι εταίροι του συνεργατικού σχήματος πραγματοποιούν είσοδο στο ΟΠΣΚΕ και ορίζουν ο καθένας ξεχωριστά Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πράξης (έργου) για τη συγκεκριμένη δράση στο Προφίλ τους. Για κάθε πρόταση με συνεργατικό σχήμα ορίζεται ένα φυσικό πρόσωπο ως Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του Έργου.

Ο Συντονιστής σε συνεργασία με τον υπεύθυνο του έργου και τον οικονομικό υπεύθυνο της επιχείρησης διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών του έργου από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση του, για λογαριασμό των Δικαιούχων. Επίσης ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου ενημερώνεται ηλεκτρονικά για όλες τις διαδικασίες που αφορούν στην πορεία του έργου.

Ως Συντονιστής/ές ΟΠΣΚΕ πράξης (έργου) μπορούν να οριστούν και εξουσιοδοτημένα πρόσωπα του Δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής) που διαθέτουν ελληνικό ΑΦΜ και είναι χρήστες του ΟΠΣΚΕ.

Η ορθή επιλογή της υπο-παρέμβασης αποτελεί ευθύνη του δυνητικού δικαιούχου καθώς αποτελεί πρωταρχικό στοιχείο υποβολής και συνδέεται με όλο τον σχεδιασμό της πρότασης. Σε περίπτωση υποβολής της αίτησης στήριξης σε λάθος υπο-παρέμβαση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται καθώς δεν είναι επιτρεπτή η μεταβολή της επιλογής της υπο-παρέμβασης.

Κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος της πράξης υποχρεούται σωρευτικά:

- να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ τα απαιτούμενα πεδία,
- να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στον Οδηγό Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης και στην σχετική Κατάσταση Δικαιολογητικών)
- να επισυνάψει την μελέτη βιωσιμότητας (στις περιπτώσεις υπο-παρεμβάσεων όπου προβλέπεται),
- να οριστικοποιήσει την αίτηση ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς επεξεργασία σε επόμενο στάδιο.

Σημειώνεται ότι η καταχώρηση στο ΟΠΣΚΕ της δαπάνης των κτιριακών εργασιών θα είναι μόνο μία και θα αφορά το σύνολο του σχετικού κόστους, ενώ επίσης μία θα είναι και η καταχώρηση των δαπανών διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, και θα αφορά το σύνολο του σχετικού κόστους. Παρομοίως, μία θα είναι και η καταχώρηση στην περίπτωση του ξενοδοχειακού εξοπλισμού και του εξοπλισμού των μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων, εφόσον ο δικαιούχος έχει επιλέξει την διαμόρφωση του σχετικού προϋπολογισμού βάση των συνημμένων οδηγιών απλοποιημένου κόστους.

Κάθε αίτηση στήριξης, λαμβάνει ενάριθμο κωδικό κατά την αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ και με την εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της, λαμβάνει αυτόματα σχετική χρονοσήμανση στο ΟΠΣΚΕ (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης). Οι αιτήσεις στήριξης στο ΟΠΣΚΕ πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένες καθώς σε διαφορετική περίπτωση δεν είναι δυνατή η οριστική υποβολή της αίτησης. Αιτήσεις που δεν υποβάλλονται και οριστικοποιούνται ηλεκτρονικά δεν δύνανται να προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο αξιολόγησης.

Η αίτηση στήριξης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Επιτρέπεται η επανεπεξεργασία οριστικοποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης από τον δυνητικό Δικαιούχο με την προϋπόθεση να μην έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των επενδυτικών σχεδίων στο ΟΠΣΚΕ. Η

επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα συντονιστή (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση στήριξης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/ τροποποίηση.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξής τους. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στο ΟΠΣΚΕ.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των επενδυτικών σχεδίων. Μετά τη λήξη της καταληκτικής ημερομηνίας ηλεκτρονικής υποβολής δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή αίτησης χρηματοδότησης.

Αιτήσεις που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά δεν θα αξιολογούνται. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της αίτησης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική - οριστική υποβολή. Αιτήσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα αξιολογούνται.

Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ ανά υπο- παρέμβαση, στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης ανά Τοπικό Πρόγραμμα, με τις εξαιρέσεις που ορίζονται στο άρθρο 13 της υπ. αριθμ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης, ήτοι για τις υπό-παρεμβάσεις Π3-77-4.1-7.1 και Π3-77-4.1-7.2/7.3.. Σε περίπτωση παράβασης του συγκεκριμένου όρου απορρίπτονται το σύνολο των σχετικών αιτήσεων.

Δεν επιτρέπεται η υποβολή αιτήσεων στήριξης σε διαφορετικά Τοπικά Προγράμματα για την ίδια υπο-παρέμβαση, με το ίδιο ΑΦΜ, στο πλαίσιο του ίδιου κύκλου προσκλήσεων, με εξαίρεση τους εταίρους των συνεργατικών σχημάτων των υπο-παρεμβάσεων Π3-77-4.1-7.2 και Π3-77- 4.1-7.3 Σε περίπτωση παράβασης του συγκεκριμένου όρου απορρίπτονται το σύνολο των σχετικών αιτήσεων.

Κατά τα λοιπά, αναφορικά με την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 13 της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης.

Το σύνολο των απαραίτητων ανά υπο-παρέμβαση δικαιολογητικών αναφέρονται στο συνημμένο της παρούσας πρόσκλησης «Οδηγός Υποβολής- Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης», καθώς και στην συνημμένη Κατάσταση Δικαιολογητικών.

Ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) έχει την δυνατότητα να ζητήσει, σε πρωτότυπη μορφή, οποιοδήποτε δικαιολογητικό υποβλήθηκε με την αίτηση στήριξης, εκτός των περιπτώσεων αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών, καθώς και τυχόν διευκρινίσεις. Επίσης, μπορεί να ζητήσει σχέδια ή άλλα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή, στην μορφή αρχείου που παρήχθησαν.

6.2 Ειδικότερα, η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΕ, περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- (i) Καταχωρήσεις των σχετικών πεδίων Αίτησης Στήριξης (ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΚΕ),
- (ii) Συμπλήρωση και επισύναψη των υποδειγμάτων «Αναλυτική Περιγραφή Πρότασης» και «Υπεύθυνη Δήλωση Υποψήφιου Δικαιούχου», καθώς και των απαιτούμενων

υπεύθυνων δηλώσεων ανά υπο-παρέμβαση, βάσει των υποδειγμάτων του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΙΙ.Α

- (iii) Συμπλήρωση και επισύναψη υποδείγματος μελέτης βιωσιμότητας
- (iv) Καταχώριση λοιπών δικαιολογητικών, όπως αναλυτικά καταγράφονται στην Κατάσταση Δικαιολογητικών και στον Οδηγό Υποβολής - Διοικητικού Ελέγχου.

Η ορθή καταχώριση και υποβολή της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ, η πληρότητα των αναρτώμενων δικαιολογητικών και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των αιτούντων.

Διευκρινίζεται ότι μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (όπως της ΑΑΔΕ) τα αντίστοιχα επιμέρους πεδία του ΟΠΣΚΕ (πχ ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) θα εμφανίζονται αυτομάτως προσυμπληρωμένα και δεν δύναται να επεξεργαστούν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της υποβολής της αίτησης. Αποκλειστική και ακέραια την ευθύνη των καταχωρήσεων στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση. Σε περίπτωση τροποποίησης των ανωτέρω στοιχείων κατά την περίοδο επεξεργασίας - υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, χωρίς οι τροποποιήσεις αυτές να έχουν αποτυπωθεί στην ηλεκτρονική αίτηση μέσω της διαλειτουργικότητας, ή σε περίπτωση τροποποίησης τους μετά την τελική οριστικοποίηση της αίτησης, τα νέα στοιχεία δε θα λαμβάνονται υπόψη σε κανένα από τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης (επιλεξιμότητα – ενστάσεις).

Σε περίπτωση που από τα ληφθέντα στοιχεία από λοιπές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου προκύπτει μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

Η υποβολή αίτησης στήριξης στην υπο-παρέμβαση συνιστά εξουσιοδότηση προς την ΟΤΔ/τον αρμόδιο ΕΦ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-NAT, κ.α.), καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προσυμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών), και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της υπο-παρέμβασης.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του ν. 4624/2019, όπως ισχύει.

Σημειώνεται, ότι αν έχουν εκτελεστεί εργασίες πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης, συνυποβάλλεται αποδεικτικό υλικό (φωτογραφικό υλικό, παραστατικά τιμολόγησης κ.λπ.) που αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση και το συντομότερο δυνατόν, πραγματοποιείται από τον αρμόδιο ΕΦ επιτόπια επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης του έργου. Στις περιπτώσεις αυτές, ο ΕΦ υποχρεούται να συμπεριλάβει στην έκθεση αυτοψίας και αναλυτική αποτύπωση των εργασιών που έχουν πραγματοποιηθεί.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι, τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα:

1. στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται) και

2. στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που ο ίδιος έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει,

επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών, καθώς και ότι αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης/δικαιούχου η παρακολούθηση της ηλεκτρονικής του δ/σης και η ενημέρωση του ΕΦ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας του.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης να υποβάλουν ταυτοχρόνως στο ΟΠΣΚΕ όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά – κατά περίπτωση - του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΙΙ.Α, σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.Β και τον Οδηγό Υποβολής-Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης, σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου.

Η ανάρτηση των δικαιολογητικών πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο «Εγχειρίδιο Υποβολής Αίτησης Στήριξης Παρέμβασης Π3-77-4.1 για πράξεις ιδιωτικού χαρακτήρα/ εκπαίδευσης/ συνεργασίας».

Το σύνολο των δικαιολογητικών που θα επισυναφθούν θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png και μεγέθους έως 10 MB. Εξαιρέση αποτελεί η επισύναψη του αρχείου της μελέτης βιωσιμότητας το οποίο μπορεί να είναι σε μορφή xls. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό, ενώ σε περίπτωση απαίτησης επισύναψης περισσότερων αρχείων, δύναται να γίνεται συγχώνευση (merge) ομοειδών εγγράφων / δικαιολογητικών. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπεριλαμβανομένων αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται, τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (ΑΑΔΕ, κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία, καθώς η υποβολή μη αυθεντικών αρχείων επιφέρει αρνητική αξιολόγηση. Συνίσταται το κάθε αρχείο να ονομάζεται με βάση το περιεχόμενο του (π.χ. Ταυτότητα.pdf, Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας.pdf, κλπ.). Σε περίπτωση που απαιτείται σάρωση ενός εγγράφου, βεβαιωθείτε ότι το αποτέλεσμα είναι απόλυτα καθαρό και ευανάγνωστο, και μην επισυνάπτεται σε καμία περίπτωση φωτογραφία εκτυπωμένου εγγράφου.

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ και η αξιολόγηση είναι **συγκριτική** σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 14, 14Α, 14Β και 14Γ της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης και τη διαδικασία Ι.2.3 του ΣΔΕ.

Παράλληλα, διενεργείται διασταυρωτικός έλεγχος με χρήση του εργαλείου ARACHNE, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 59 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116, καθώς και του Οδηγού για διαχείριση προειδοποιητικών σημάτων (red flags) κατά την αξιολόγηση πράξεων της Π3-77-4.1 του ΣΣ ΚΑΠ. Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί στην πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων διπλής χρηματοδότησης, απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων.

7.1. Όργανα αξιολόγησης

Για την αξιολόγηση των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης ορίζονται εισηγητής/ εισηγητές αξιολόγησης ανά αίτηση στήριξης. Ειδικότερα, με απόφαση της ΕΔΠ ορίζονται τα αρμόδια όργανα αξιολόγησης, ενώ στις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων, η αξιολόγηση διενεργείται από στελέχη του αρμόδιου ΕΦ, κατά περίπτωση. Στην απόφαση του αρμόδιου ΕΦ πέραν του ορισμού των οργάνων αξιολόγησης, προσδιορίζονται οι αρμοδιότητές τους καθώς και ό,τι άλλο σχετικό απαιτείται. Το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης υποβάλλει την εισήγησή του προς έγκριση στο αρμόδιο αποφασιστικό όργανο/προϊστάμενο του ΕΦ, το οποίο μπορεί, τεκμηριώνοντας τους λόγους, να διαφοροποιηθεί από την εισήγηση. Ο εισηγητής/εισηγητές της αξιολόγησης α) δεν πρέπει να ταυτίζεται/ονται με το συντάκτη του επενδυτικού σχεδίου β) δεν πρέπει να συνδέεται/ονται με κανένα τρόπο με το επενδυτικό σχέδιο και γ) δεν έχει/έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην αξιολόγηση ενστάσεων, ούτε στην παρακολούθηση ως όργανα ελέγχου και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των πράξεων που αξιολόγησαν.

7.2 Διοικητικός Έλεγχος Αίτησης Στήριξης – Ένταξη πράξεων

Η αξιολόγηση όλων των αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται σε ένα στάδιο. Ο εισηγητής/εισηγητές της αξιολόγησης προβαίνουν στην αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων και η εγκεκριμένη εισήγηση συνιστά την αξιολόγηση της πρότασης.

Η ΟΤΔ είναι υπεύθυνη να εξετάσει αν για τους δυνητικούς δικαιούχους συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων, σύμφωνα με την υπ'αρ. 39443/12.02.2025 απόφαση. Αν κατά τον διοικητικό έλεγχο των αιτήσεων στήριξης διαπιστωθεί ότι δυνητικός δικαιούχος εμπίπτει στον ορισμό «Μέλος ΟΤΔ» του άρθρου 2 της ανωτέρω υπουργικής απόφασης, η ΟΤΔ προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την επισήμανση των εν λόγω δυνητικών δικαιούχων στο πληροφοριακό σύστημα και αποστέλλει σχετική ενημέρωση στον αρμόδιο κατά περίπτωση ΕΦ. Αν μετά την έκδοση του πίνακα αποτελεσμάτων ή μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης προκύψει οποιαδήποτε αλλαγή που καθιστά κάποιο δυνητικό δικαιούχο «Μέλος ΟΤΔ», η ΟΤΔ οφείλει να ενημερώσει άμεσα τον αρμόδιο κατά περίπτωση ΕΦ. Παράλληλα, αν διαπιστωθεί ότι εκ παραδρομής η αξιολόγηση αίτησης στήριξης Μέλους ΟΤΔ, διενεργήθηκε από την ΟΤΔ, τότε οφείλει να ενημερώσει άμεσα τον αρμόδιο κατά περίπτωση Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ), προκειμένου να προβεί σε νέα αξιολόγηση και τυχόν σχετική απόφαση της ΕΔΠ θεωρείται άκυρη και εκδίδεται εκ νέου απόφαση χωρίς να περιλαμβάνει το συγκεκριμένο Μέλος ΟΤΔ.

Κάθε αίτηση στήριξης ελέγχεται στο σύνολό της κυρίως ως προς :

1. την εμπρόθεσμη υποβολής της αίτησης στήριξης και της πληρότητας αυτής,
2. την επιλεξιμότητα του δικαιούχου και την πλήρωση των όρων και προϋποθέσεων του εφαρμοζόμενου Κανονισμού Κρατικών Ενισχύσεων,
3. την τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων που συνδέονται με την ενέργεια για την οποία ζητείται στήριξη,
4. τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής,
5. την επιλεξιμότητα των δαπανών της πράξης,
6. την κατηγοριοποίηση και το χαρακτηρισμό των δαπανών,

7. την τεκμηρίωση του εύλογου κόστους των υποβληθεισών δαπανών, εξαιρουμένων των συνεισφορών σε είδος και του κόστους απόσβεσης. Από τον έλεγχο του «εύλογου κόστους» εξαιρούνται οι δαπάνες που αναφέρονται στην παρ. 5.2 της παρούσας,
8. την τήρηση όλων των όρων και προϋποθέσεων του καθεστώτος de minimis μέσω της υποβαλλόμενης υπεύθυνης δήλωσης, μέσω ελέγχου από την ιστοσελίδα www.sorefsis.gr, καθώς και όλων των στοιχείων και δικαιολογητικών,
9. την αποφυγή δημιουργίας τεχνητών συνθηκών ένταξης,
10. την αποφυγή διπλής χρηματοδότησης σε πολλαπλά, δυνητικά παρόμοια, ή ακόμη και δυνητικά επικαλυπτόμενα έργα, συγχρηματοδοτούμενα από άλλη ενωσιακή και εθνική χρηματοδότηση.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή στοιχείων και διευκρινήσεων, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο. Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλεπόταν στην Πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης. Οι διευκρινήσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης. Ο αρμόδιος Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) έχει την δυνατότητα να ζητήσει, σε πρωτότυπη μορφή, οποιοδήποτε δικαιολογητικό υποβλήθηκε με την αίτηση στήριξης, εκτός των περιπτώσεων αυτεπάγγελτης αναζήτησης δικαιολογητικών, καθώς και τυχόν διευκρινίσεις. Επίσης, μπορεί να ζητήσει σχέδια ή άλλα δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή, στην μορφή αρχείου που παρήχθησαν. Το όργανο αξιολόγησης απαιτείται να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ την εξωσυστημική επικοινωνία και τα έγγραφα που προκύπτουν, για την τήρηση της ιστορικότητας.

Κατά την αξιολόγηση των προτάσεων διενεργείται έλεγχος τήρησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας και πλήρωσης των όρων και προϋποθέσεων του εφαρμοζόμενου θεσμικού πλαισίου και του Κανονισμού Κρατικών Ενισχύσεων, καθώς και βαθμολόγηση αυτών βάσει των ορισμένων στην παρούσα πρόσκληση κριτηρίων επιλογής. Κάθε πρόταση για να είναι παραδεκτή θα πρέπει να καλύπτει το σύνολο των κριτηρίων επιλεξιμότητας καθώς και να λάβει βαθμολογία μεγαλύτερη από ελάχιστη, όπως αυτή ορίζεται στην παρούσα πρόσκληση.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας η σειρά κατάταξης των προτάσεων διαμορφώνεται βάσει της βαθμολογίας του/των κριτηρίου/ων επιλογής με την μεγαλύτερη βαρύτητα. Ως εκ τούτου σε δύο προτάσεις που λαμβάνουν την ίδια βαθμολογία, η πρόταση με την υψηλότερη βαθμολογία στο/α κριτήριο/α με την μεγαλύτερη βαρύτητα λαμβάνει και υψηλότερη θέση στην κατάταξη.

Η ΑΝ.ΗΜΑ. Α.Ε. διενεργεί διασταυρωτικούς ελέγχους με χρήση του εργαλείου ARACHNE, σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116. Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί στην πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων διπλής χρηματοδότησης, απάτης και σύγκρουσης συμφερόντων.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης εγκρίνονται από το αρμόδιο αποφασιστικό όργανο/ προϊόντα του ΕΦ, που εκδίδει σχετική απόφαση / αποφάσεις. Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων από τους αρμόδιους ΕΦ, διενεργείται προενταξιακός έλεγχος μέσω ΟΠΣΚΕ, κατά τον οποίο εξετάζεται η τήρηση των όρων του καν. (ΕΕ) 2023/2831. Ο έλεγχος διενεργείται για όλες τις αιτήσεις συμπεριλαμβανομένων και των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στην υπο-παρεμβάση Π3-77-4.1-1.1 με καθεστώς ενίσχυσης τον Καν. (ΕΕ)2021/2115, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη στις αιτήσεις αυτές το αποτέλεσμα του ελέγχου.

Οι πράξεις οι οποίες δύναται να ενταχθούν είναι μόνο αυτές που είναι παραδεκτές, αξιολογούνται θετικά κατά τον προενταξιακό έλεγχο και επαρκεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός βάσει και της βαθμολογίας που έλαβαν.

Η ΟΤΔ, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν μεταβολή των πόρων των υπο-παρεμβάσεων της πρόσκλησης, καταρτίζει πίνακα αποτελεσμάτων με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, ο οποίος περιλαμβάνει όλες τις παραδεκτές και μη παραδεκτές αιτήσεις, βάσει των διαθέσιμων πιστώσεων. Σε περιπτώσεις που η αξιολόγηση έχει διενεργηθεί από άλλο ΕΦ λόγω σύγκρουσης συμφερόντων, η ΟΤΔ συγκεντρώνει το σύνολο των αποτελεσμάτων αξιολόγησης από τους κατά περίπτωση αρμόδιους ΕΦ και εκδίδει εγκριτική απόφαση που περιλαμβάνει τον ενιαίο πίνακα αποτελεσμάτων. Στη συνέχεια τα αποτελέσματα αξιολόγησης οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ και καθορίζεται η κατάσταση της κάθε πράξης, ως «Έγκριση- Χρηματοδότηση», «Έγκριση – Μη Χρηματοδότηση λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού», ή «Απόρριψη – Μη Χρηματοδότηση λόγω απόρριψης», όπως αποτυπώνεται στον παραπάνω πίνακα. Όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι ενημερώνονται ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχουν δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή τους ως χρήστες του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχουν ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει), για το πόρισμα αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής τους. Για τις αιτήσεις στήριξης που αξιολογήθηκαν ως εγκεκριμένες και χρηματοδοτούμενες, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου. Ο ενιαίος πίνακας αποτελεσμάτων δημοσιεύεται στο δικτυακό τόπο της ΟΤΔ (www.anhma.gr).

Έκδοση Απόφασης Ένταξης

Ο αρμόδιος ΕΦ εκδίδει άμεσα Απόφαση Ένταξης των επιλέξιμων πράξεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης και τη διαδικασία Ι.2.4 του ΣΔΕ. Η Απόφαση Ένταξης αποστέλλεται στους δικαιούχους, με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦ, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις που έχουν δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή τους ως χρήστες του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχουν ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά / νομιμοποιητικά έγγραφα που τυχόν απαιτούνται, όπως συμφωνητικά ή συμβόλαια μίσθωσης ή αγοράς που αφορούν στο γήπεδο ή στο οικόπεδο ή/και στο ακίνητο όπου θα υλοποιηθεί η πράξη, περιβαλλοντική αδειοδότηση, κ.ά. (όπου απαιτούνται), συμπεριλαμβανομένων όσων αναφέρονται στην υποβληθείσα Υπεύθυνη Δήλωση, προσκομίζονται με την υποβολή είτε του πρώτου αιτήματος πληρωμής (καταβολής ενίσχυσης) είτε του πρώτου αιτήματος τροποποίησης, εφόσον αυτή προηγηθεί. Τα παραπάνω αφορούν σε δικαιολογητικά που δεν χαρακτηρίζονται ως υποχρεωτικά ως προς την επιλεξιμότητα της πράξης και δεν είχαν προσκομιστεί κατά την υποβολής της αίτησης στήριξης, αλλά είναι υποχρεωτικά για την υλοποίηση της. Η υποβολή των εν λόγω δικαιολογητικών διενεργείται μέσω του ΟΠΣΚΕ. **Στο χρονικό αυτό διάστημα οι ενέργειες υλοποίησης της πράξης πραγματοποιούνται με ευθύνη του δικαιούχου και αντίστοιχα η ορθή και πλήρης υποβολή των σχετικών δικαιολογητικών στο ΟΠΣΚΕ πραγματοποιείται με ευθύνη του συντονιστή της αίτησης.**

Για τους υπό-σύσταση φορείς, άμεσα, με την έκδοση της απόφασης ένταξης προσκομίζονται στον αρμόδιο ΕΦ τα απαραίτητα δικαιολογητικά σύστασης του νομικού προσώπου τους.

Η ενημέρωση μέσω ΟΠΣΚΕ επέχει θέση κοινοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ. 6, σημ., δ του Ν. 4914/2022 (Α' 61). Ο πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης δημοσιεύεται στο δικτυακό τόπο της ΟΤΔ (www.anhma.gr)

Όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι της υπο-παρέμβασης, με την ως άνω ενημέρωσή τους, λαμβάνουν γνώση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 7.3 «Άσκηση και εξέταση ενστάσεων» της παρούσας πρόσκλησης.

Σημειώνεται ότι οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να αποσύρουν την αίτηση στήριξης μέσω της λειτουργίας «Απόσυρση Αίτησης Χρηματοδότησης» του ΟΠΣΚΕ μέχρι και το σημείο που η αίτηση τους βρίσκεται σε αξιολόγηση από το τελευταίο όργανο αξιολόγησης, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας τεκμαίρεται ότι ο δυνητικός δικαιούχος αποδέχεται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.

7.3 Άσκηση και εξέταση ενστάσεων

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που συμμετέχουν στην διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης αιτήσεων στήριξης στο πλαίσιο πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Οι ενστάσεις ασκούνται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης και υποβάλλονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ (<https://app.opske.gr/>), από τον δηλωθέντα συντονιστή του δικαιούχου, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του πορίσματος αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου μέσω του ΟΠΣΚΕ. Στην ενέργεια υποβολής ένστασης υπάρχει η δυνατότητα επισύναψης των δικαιολογητικών που τεκμηριώνουν κατά περίπτωση τα αναφερόμενα σε αυτή, κατά την κρίση του δικαιούχου.

Σημειώνεται ότι επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ένστασης, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί εκ νέου μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τον δηλωθέντα συντονιστή μέσω του ΟΠΣΚΕ και με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί για τη συγκεκριμένη ένσταση είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου υποβολή της και ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου, λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν εξετάζονται. Αρμόδιο όργανο για την εξέταση και αποδοχή ή απόρριψη των ενστάσεων είναι η Επιτροπή Ενδικοφανών Προσφυγών η οποία τις εξετάζει εντός προθεσμίας 15 εργάσιμων ημερών. Στην Επιτροπή Ενδικοφανών Προσφυγών δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη του ΕΦ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης. Επιπλέον, τα μέλη της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των πράξεων που αξιολόγησαν και πρέπει να διαθέτουν ανεξαρτησία, σύμφωνα με την δήλωση περί μη σύγκρουσης συμφερόντων.

Οι ενστάσεις εξετάζονται από την παραπάνω επιτροπή, μέσω του ΟΠΣΚΕ, τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης. Το αποτέλεσμα εξέτασης της Επιτροπής Ενδικοφανών Προσφυγών επί της ενστάσεως καθιστά οριστική την αξιολόγηση της πράξης, αποκλειόμενου ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων διενεργείται προενταξιακός έλεγχος μέσω του ΟΠΣΚΕ για τις συγκεκριμένες πράξεις με σκοπό την εκ νέου εξέταση της τήρησης των όρων του καν. (ΕΕ) 2023/2831. Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα του προενταξιακού ελέγχου και τυχόν μεταβολή των πόρων των υπο-παρεμβάσεων της πρόσκλησης, η ΟΤΔ τροποποιεί τον πίνακα αποτελεσμάτων, συμπεριλαμβάνοντας και τυχόν ενστάσεις οι οποίες έχουν αξιολογηθεί από διαφορετικό ΕΦ λόγω σύγκρουσης συμφερόντων.

Επιλέξιμες προς ένταξη είναι οι πράξεις για τις οποίες υποβλήθηκαν προσφυγές που α) αξιολογήθηκαν θετικά, β) δεν υπήρξαν ευρήματα κατά τον προενταξιακό έλεγχο που καθιστούν την πράξη μη επιλέξιμη και γ) έλαβαν βαθμολογία μεγαλύτερη της ελάχιστης από τις επιλέξιμες πράξεις του πίνακα αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, εντάσσονται όλες οι αιτήσεις που ισοβαθμούν μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού της υπο-παρέμβασης. Σε αντίθετη περίπτωση εντάσσονται μόνο οι αιτήσεις, που έλαβαν υψηλότερη βαθμολογία στο/στα κριτήριο/α επιλογής με την μεγαλύτερη βαρύτητα, και μέχρι της εξάντλησης του προϋπολογισμού. Στην περίπτωση όπου δεν υποβληθούν ενστάσεις ή σε περίπτωση παραίτησης του συνόλου των δικαιούχων από το δικαίωμα άσκησης ένστασης, παραμένει σε ισχύ ο αρχικός πίνακας αποτελεσμάτων.

Η ΟΤΔ συγκεντρώνει το σύνολο των αποτελεσμάτων αξιολόγησης ενστάσεων από τους κατά περίπτωση αρμόδιους ΕΦ και εκδίδει έγγραφο που περιλαμβάνει τον νέο ενιαίο πίνακα αποτελεσμάτων.

Μετά την έκδοση του τροποποιημένου πίνακα οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα αποτελέσματα, όπως αποτυπώνονται σε αυτόν και καθορίζεται η κατάσταση της κάθε πράξης για την οποία υποβλήθηκε ένσταση, ως «Έγκριση- Χρηματοδότηση», «Έγκριση – Μη Χρηματοδότηση λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού», ή «Απόρριψη – Μη Χρηματοδότηση λόγω απόρριψης». Οι δυνητικοί δικαιούχοι που υπέβαλαν ένσταση ενημερώνονται ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχουν δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή τους ως χρήστες του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχουν ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει), για την τελική αξιολόγηση της αίτησης στήριξής τους.

Επισημαίνεται ότι, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το οριστικό χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης. Ο ενιαίος τροποποιημένος πίνακας πράξεων ιδιωτικού χαρακτήρα αναρτάται στο δικτυακό τόπο της ΟΤΔ (www.anhma.gr).

7.4 Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης

Ο αρμόδιος ΕΦ εκδίδει άμεσα Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης συμπεριλαμβάνοντας τις επιλέξιμες πράξεις που προέκυψαν κατόπιν της εξέτασης των ενστάσεων και ισχύουν τα προβλεπόμενα για την ένταξη πράξεων, κατ' αντιστοιχία της διαδικασίας αξιολόγησης αιτήσεων στήριξης.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν να υποβάλλουν τυχόν δικαιολογητικά / νομιμοποιητικά έγγραφα για την υλοποίηση της πράξης, των οποίων η προσκόμιση δεν απαιτείται κατά την υποβολή της

αίτησης στήριξης, όπως δικαιολογητικά που αναφέρονται στην υποβληθείσα Υπεύθυνη Δήλωση κ.ά., το αργότερο έως την ημερομηνία υποβολής του πρώτου αιτήματος πληρωμής. Δηλαδή τα σχετικά δικαιολογητικά προσκομίζονται με την υποβολή είτε του πρώτου αιτήματος πληρωμής (καταβολής ενίσχυσης), είτε του πρώτου αιτήματος τροποποίησης, εφόσον αυτό προηγηθεί.

8. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ- ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Αν δεν υποβληθούν ενστάσεις ή σε περίπτωση παραίτησης του συνόλου των δικαιούχων από το δικαίωμα άσκησης ένστασης ή στην περίπτωση που τα αποτελέσματα εξέτασης των ενστάσεων δεν τροποποιούν τα αρχικά αποτελέσματα, παραμένει σε ισχύ ο αρχικός πίνακας αποτελεσμάτων και η αρχική απόφαση ένταξης περιλαμβάνει το σύνολο των πράξεων της συγκεκριμένης πρόσκλησης.

Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των αιτήσεων πληρωμής ακολουθεί τα οριζόμενα στο άρθρο 21Α της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης και τη διαδικασία Ι.4.4 του ΣΔΕ.

Οι δικαιούχοι επενδυτές είναι υπεύθυνοι εξ' ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών, καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους. Στο πλαίσιο αυτό ο δικαιούχος, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, υποχρεούται στην υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ στοιχείων που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης, μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας ενίσχυσης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Είναι δυνατό για μια πράξη να αρθεί η ένταξή της από το ΣΣ ΚΑΠ λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσης ή μη τήρησης των όρων της, ή απόκλισης υλοποίησης βάσει του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 16 της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης και τη διαδικασία Ι.2.5 του ΣΔΕ.

Επισημαίνονται τα εξής :

1. Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦ:
 - οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων,
 - πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου του,
 - την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την υλοποίηση της επένδυσης στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τον ΕΦ και όλες τις ελεγκτικές αρχές ενδέχεται να οδηγήσει σε ανάκληση της απόφασης ένταξης του δικαιούχου από την υπο- παρέμβαση (απένταξη) με έντοκη επιστροφή της τυχόν ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης.

2. Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών μετά την τελευταία καταβολή της ενίσχυσης. Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να ισχύει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, ενδέχεται να οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων ένταξης και επιστροφή του συνόλου της ενίσχυσης.

A. Υποβολή αιτημάτων πληρωμής

Τα αιτήματα –πληρωμής (Αιτήματα Καταβολής Ενίσχυσης / ΑΚΕ) ή προκαταβολής υποβάλλονται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ από τον συντονιστή του δικαιούχου, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, και συνοδεύονται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα,

Για τη διαχείριση των δικαιολογητικών της πράξης, ο δικαιούχος πρέπει πρώτα, πραγματοποιώντας είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης, να ορίσει τον Οικονομικό Υπεύθυνο, ο οποίος είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ (δύναται να ταυτίζεται με το συντονιστή).

Το όργανο επαλήθευσης διενεργεί τον έλεγχο επαλήθευσης/πιστοποίησης του αιτήματος και σε περίπτωση που, εντοπιστούν εκκρεμότητες/ελλείψεις ενημερώνει τη δικαιούχο μέσω διακριτής καρτέλας «Επικοινωνία» στο ΟΠΣΚΕ. Κατά τη δημιουργία της επικοινωνίας αποστέλλεται ενημερωτικό e-mail και δημιουργείται σχετική ειδοποίηση (Notification) στον Συντονιστή. Ο δικαιούχος έχει πρόσβαση στις επικοινωνίες μέσω της ενότητας «Οι Επικοινωνίες μου» στο ΟΠΣΚΕ όπου μπορεί να τις προβάλει μόνο για ανάγνωση. Ο δικαιούχος μέσω του Συντονιστή και του Οικονομικού Υπεύθυνου του καλείται να ανταποκριθεί και να καλύψει τα ζητούμενα σε εύλογο χρονικό διάστημα μέσω της ενότητας «Τα Δικαιολογητικά Δικαιούχου μου», με την διαδικασία της προσθήκης, επιλέγοντας από την αναδυόμενη λίστα του πεδίου «Τύπος Δικαιολογητικού» τον κατάλληλο.

B. Διοικητικός έλεγχος αιτήματος πληρωμής – επιτόπια επίσκεψη:

Σχετικά με τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, η ΑΑΔΕ ή ο εξουσιοδοτημένος φορέας στον οποίο ανατίθενται καθήκοντα, ορίζει τα στελέχη για την πραγματοποίηση του διοικητικού ελέγχου και την πραγματοποίηση της σχετικής επιτόπιας επίσκεψης. Στην περίπτωση εξουσιοδοτημένου φορέα, στελέχη τα οποία συμμετείχαν ως εισηγητές στις διαδικασίες αξιολόγησης της αίτησης στήριξης και στις αντίστοιχες επιτροπές ενδικοφανών προσφυγών, καθώς και στην αξιολόγηση τυχόν

τροποποιήσεων, δεν μπορούν να συμμετέχουν στον διοικητικό έλεγχο των συγκεκριμένων αιτήσεων πληρωμής, ενώ παράλληλα θα πρέπει να εξασφαλίζεται ότι δεν συντρέχουν λόγοι σύγκρουσης συμφερόντων, μέσω υποβολής σχετικής δήλωσης.

Κατά το διοικητικό έλεγχο πληρωμής – επιτόπια επίσκεψη του αρμόδιου ελεγκτικού οργάνου:

- γίνεται έλεγχος της εμπρόθεσμης υποβολής της αίτησης πληρωμής,
- γίνεται έλεγχος της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου της επένδυσης,
- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες, διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες Κατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο, καθώς και η τήρηση των ορίων,
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους των υποβληθεισών δαπανών,
- γίνεται έλεγχος έκδοσης των παραστατικών και εξόφλησης των δαπανών και των λοιπών δικαιολογητικών,
- γίνεται έλεγχος των τηρούμενων λογιστικών στοιχείων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικειμένου (π.χ. καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κ.λπ.),
- επαληθεύεται η τήρηση των όρων της πρόσκλησης.

Σε κάθε περίπτωση οποιαδήποτε περικοπή δαπάνης θα πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη από το αρμόδιο ελεγκτικό όργανο.

Το αρμόδιο ελεγκτικό όργανο διενεργεί τον έλεγχο του αιτήματος και σε περίπτωση που απαιτηθούν διευκρινίσεις ή εντοπιστούν εκκρεμότητες/ελλείψεις, ενημερώνει το δικαιούχο μέσω της διακριτής καρτέλας "Επικοινωνία" με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ο οποίος καλείται να ανταποκριθεί και να καλύψει τα ζητούμενα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, ολοκληρώνεται ο διοικητικός έλεγχος στο ΟΠΣΚΕ.

Γ. Γνωστοποίηση αποτελεσμάτων διοικητικού ελέγχου αιτημάτων πληρωμής – δικαίωμα υποβολής αντιρρήσεων δικαιούχου

(i) Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται για τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου του αιτήματος πληρωμής με την αποστολή της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης/πιστοποίησης στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει,
- σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, ο δικαιούχος

αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης μέσω της ενότητας "Τα δικαιολογητικά μου" στο ΟΠΣΚΕ ενώ ταυτόχρονα στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.

(ii) Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης και τη μη αποδοχή του πορίσματος παρέχεται το δικαίωμα στους δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις/ενστάσεις. Η υποβολή αντιρρήσεων/ένστασης από το δικαιούχο, στο πόρισμα της αξιολόγησης, καθώς και η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο γίνονται με την αντίστοιχη τεκμηρίωση, εντός 10 ημερολογιακών ημερών από την ενημέρωση. Οι ενστάσεις εξετάζονται εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονική κοινοποίησης της έκθεσης και στην εξέτασή τους δεν δύναται να συμμετέχουν άτομα τα οποία διενήργησαν προγενέστερο έλεγχο του αιτήματος πληρωμής για τον συγκεκριμένο δικαιούχο, όπως προβλέπεται.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, το αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται ηλεκτρονικά στους Δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦ μέσω ΟΠΣΚΕ.

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των αιτήσεων τροποποίησης της πράξης ακολουθεί τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης και τη διαδικασία Ι.2.6 του ΣΔΕ.

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης και στο εθνικό και ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο, χωρίς προηγούμενη έγκριση από τον αρμόδιο ΕΦ, δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Η τροποποίηση της πράξης προηγείται του αιτήματος πληρωμής, εφόσον το αίτημα πληρωμής σχετίζεται με την τροποποίηση, ενώ ο δικαιούχος υποχρεούται στο αίτημα τροποποίησης να κάνει αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου που τροποποιείται καθώς και στους λόγους τροποποίησης. Παράλληλα έχει την υποχρέωση της απόδειξης του εύλογου του κόστους των δαπανών που τροποποιούνται. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από τον αρμόδιο ΕΦ.

Σε υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον δικαιούχο πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης, και γενική προϋπόθεση για να γίνει αποδεκτό είναι να τεκμηριώνεται η μη αλλοίωση των όρων/προϋποθέσεων και στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί και να μην μεταβάλλεται η επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου.

Σε περίπτωση υποβολής αιτήματος τροποποίησης της πράξης, εξετάζεται/αξιολογείται το ποσοστό μείωσης του υπολειπόμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου. Εάν βάσει του αιτήματος τροποποίησης ο δικαιούχος αιτείται μείωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου σε βαθμό που παραβιάζονται οι όροι της παρ. 2 της υπ. αριθμ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης, το αίτημα απορρίπτεται.

Επιτρέπεται η αλλαγή νομικής μορφής με τροποποίηση της απόφασης ένταξης, κατόπιν υποβολής αιτήματος. Σε περίπτωση πράξης με δικαιούχο φυσικό πρόσωπο, επιτρέπεται η αλλαγή σε άλλη νομική μορφή με την προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζονται οι όροι του θεσμικού πλαισίου και ένταξης της πράξης και υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- α) μεταβίβαση όλης της επιχείρησης με ιδιωτικό συμφωνητικό και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για τον υπολογισμό του φόρου από αρμόδια ΔΟΥ,
- β) διατήρηση του ίδιου αντικειμένου,
- γ) καθολική ανάληψη των απαιτήσεων και υποχρεώσεων,
- δ) υποβολή υπεύθυνης δήλωσης ότι δεν μεταβάλλεται το καθεστώς της επιχείρησης (μικρή/πολύ μικρή κ.λπ.) και
- ε) ο εταίρος που προέρχεται από την ατομική επιχείρηση (φυσικό πρόσωπο) κατά τη μετατροπή και καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης διατηρεί πλειοψηφικό ποσοστό ή είναι διαχειριστής και νόμιμος εκπρόσωπος του νέου φορέα.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, για τα οποία το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την αυτόματη ενημέρωση του μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (πχ .gsis), η ενημέρωση θα διενεργείται μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας του ΟΠΣΚΕ (π.χ. αλλαγές μεταβολής στοιχείων επωνυμίας ή/και νομικής μορφής, έδρας δικαιούχου). Σε περίπτωση που η μεταβολή έδρας συνεπάγεται και μεταβολή του τόπου εγκατάστασης της επένδυσης, τότε η τροποποίηση εντάσσεται στις μείζονος σημασίας.

Οποιαδήποτε τροποποίηση έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του φυσικού αντικειμένου είναι επιτρεπτή υπό την προϋπόθεση ότι η πράξη συνεχίζει να είναι ολοκληρωμένη και λειτουργική. Στις περιπτώσεις αυτές, η μείωση του φυσικού αντικειμένου συνεπάγεται και αντίστοιχη μείωση του οικονομικού αντικειμένου. Η συγκεκριμένη τροποποίηση είναι μείζονος σημασίας και έχει τον Κωδικό 07. Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.) εντός του ΟΠΣΚΕ. Σε κάθε περίπτωση εξετάζεται εάν τηρούνται σωρευτικά τα προβλεπόμενα της παρ. 2.1 του άρθρου 9 της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης.

Σε περίπτωση τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου με κατάργηση κατηγορίας δαπάνης που συνδέεται με βαθμολογούμενο κριτήριο, απαιτείται η επαναξιολόγηση της αίτησης στήριξης ως προς τη βαθμολόγηση. Εφόσον η νέα βαθμολογία καθιστά την πράξη μη επιλέξιμη, το αίτημα τροποποίησης απορρίπτεται. Σε περίπτωση που η αιτούμενη τροποποίηση έχει ήδη πραγματοποιηθεί και καθιστά την πράξη μη επιλέξιμη, απεντάσσεται και τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση ανακτάται ως αχρεωστήτως καταβληθείσα.

Α. Ο αριθμός των υποβαλλόμενων αιτημάτων τροποποιήσεων της πράξης ανέρχεται έως πέντε (5) κατά την διάρκεια του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, εξαιρουμένων των τροποποιήσεων προφανών σφαλμάτων και τροποποιήσεων εντός των διακριτών κατηγοριών δαπανών. Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται από τους δικαιούχους ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενα από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση.

Β. Οι τροποποιήσεις εντός των διακριτών κατηγοριών δαπανών, οι οποίες δεν προκαλούν α) μεταβολή στα βασικά μεγέθη του φυσικού αντικείμενου της επένδυσης (εμβαδό και όγκος κτιρίων δυναμικότητα, κ.λπ.) και β) αλλαγή του βασικού εξοπλισμού παραγωγής, απεικονίζονται στο αντίστοιχο τεχνικό δελτίο. Οι τροποποιήσεις των περ. α) και β) δεδομένου ότι δεν επηρεάζουν τη φύση και τους όρους ένταξης της πράξης (εντός διακριτών τμημάτων), δύναται να γίνονται για λόγους απλοποίησης με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦ (εκτός της περίπτωσης αλλαγής των παραστατικών που έχουν ανεβεί στο κεντρικό αποθετήριο του ΟΠΣΚΕ, οπότε την ευθύνη της τροποποίησης έχει ο δικαιούχος), υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν ανακατανομή ποσών μεταξύ υφιστάμενων υποκατηγοριών δαπανών της ίδιας κατηγορίας, για τις οποίες ο δικαιούχος διαθέτει ήδη εγκεκριμένα ποσά. Στη συγκεκριμένη κατηγορία συμπεριλαμβάνονται και διορθώσεις προφανών σφαλμάτων, που δεν επηρεάζουν την απόφαση ένταξης. Η προσθήκη νέας δαπάνης αποτελεί Τροποποίηση Μείζονος σημασίας (Φ.Ο.Α.). Όταν για την εξέταση της εν λόγω τροποποίησης αρμόδιος ΕΦ είναι η ΟΤΔ, δεν απαιτείται έγκρισή της από την ΕΔΠ. Οι εν λόγω τροποποιήσεις δεν υπόκεινται στον ανωτέρω περιορισμό των 5 τροποποιήσεων ανά διάρκεια υλοποίησης της πράξης.

Αν για οποιοδήποτε λόγο ο δικαιούχος δεν υποβάλει αίτημα τροποποίησης εντός των διακριτών κατηγοριών δαπανών και διαπιστωθούν οι αλλαγές κατά την εξέταση του αιτήματος πληρωμής από τον αρμόδιο φορέα, ελέγχεται η επιλεξιμότητα και το εύλογο κόστος των δαπανών που αντιστοιχούν στο φυσικό αντικείμενο που τροποποιήθηκε και επιβάλλονται τυχόν μειώσεις/κυρώσεις, όταν διαπιστωθούν μη επιλέξιμες δαπάνες και ακολουθούνται κατά περίπτωση οι διαδικασίες Ι.2.6 και Ι.3.4 του ΣΔΕ.

Στο πλαίσιο διοικητικού ελέγχου αιτήματος τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου επισημαίνεται ότι θεωρούνται μη επιλέξιμες τυχόν αιτούμενες δαπάνες, η υλοποίηση των οποίων δεν κρίθηκε επιλέξιμη κατά την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης. Επιπλέον, δεν επιτρέπεται η τροποποίηση οικονομικού αντικείμενου, με αύξηση του ποσού εγκεκριμένης δαπάνης, που έχει προκύψει μετά από περικοπή κατά την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης.

Σε κάθε περίπτωση, το πόρισμα της αξιολόγησης του αιτήματος τροποποίησης κοινοποιείται στο δικαιούχο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει).

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων του αιτήματος της τροποποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση τους. Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα υποβολής αντιρρήσεων κατά της απόφασης τροποποίησης εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται, αν απαιτείται, το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της πράξης και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει

κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει).

10. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679

Ο Δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης του στο ΟΠΣΚΕ μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων, παρέχει στον ΕΦ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών, τη ρητή συγκατάθεση του για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα, τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής πράξης του.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΦ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν το ΣΣ ΚΑΠ, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό 2021/2115 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών, νόμων και κανονιστικών πράξεων, της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης, σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. C (2022) 8270final/21.11.2022 που αφορά στην έγκριση του Προγράμματος «Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής».

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ, κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου, ο οποίος υπέχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο Δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας τους, καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

11. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την συμπλήρωση και υποβολή των αιτήσεων στήριξης και άλλες διευκρινίσεις υπεύθυνοι είναι οι κ.κ. Ελευθεριάδης Μ., Τρύφων Α. και Καραγιάννης Α., καθώς και η κ. Ατσάλου Ε., τηλέφωνο 2331020321 και 233100809, e-mail: info@anhma.gr.

Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων ορίζεται ο Ελευθεριάδης Μιχάλης, τηλέφωνο 2331020321 και 233100809, e-mail: melef@anhma.gr σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του Κανονισμού 2016/679 και τα άρθρα 5 και 7 του ν. 4914/2022 (Α' 61).

Περαιτέρω πληροφορίες για το ΣΣ ΚΑΠ, το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο ΣΣ ΚΑΠ, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων,

καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, βρίσκονται στις ιστοσελίδες www.agrotikianaptixi.gr και <https://leader-el.gr/> καθώς και στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ <http://www.anhma.gr/>. Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΟΤΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το ΣΣ ΚΑΠ και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΟΤΔ ΑΝ.ΗΜΑ.**

Α.Ε.

Τεληγιαννίδης Θεόφιλος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο ΣΣ ΚΑΠ αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων:

1. ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Να τηρούν το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εκτέλεση των πράξεων εθνικό δίκαιο, την αειφόρο ανάπτυξη, τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού.

Να τηρούν τους όρους ή περιορισμούς που τίθενται, από το ΣΔΕ του ΣΣ ΚΑΠ όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης όπως ισχύει (υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης).

2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Να τηρούν τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις υποχρεώσεις, όπως αυτές απορρέουν από την υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης και ιδίως το άρθρο 23 αυτής και της παρούσας πρόσκλησης, χωρίς ουσιαστική μεταβολή η οποία να επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης και θα μπορούσε να υπονομεύσει τους αρχικούς της στόχους.

Να τηρούν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτό δηλώθηκε κατά την αίτηση στήριξης, αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε.

Οι δικαιούχοι οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως ισχύει. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να έχει υποβληθεί οριστικοποιημένο τελικό αίτημα πληρωμής στο κατάλληλο πληροφοριακό σύστημα, με τους περιορισμούς που προβλέπονται στην υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης.

Σε περιπτώσεις μη υπαιτιότητας του δικαιούχου (π.χ. ανωτέρα βία, ιατρικούς λόγους, καθυστερήσεις παραλαβής εξοπλισμού κ.λπ.), το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα μπορεί να παραταθεί πέραν των οριζόμενων στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο, μετά από αίτημα του δικαιούχου, εισήγηση από τον αρμόδιο ΕΦ και σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ, με την προϋπόθεση ότι η εκκαθάριση και εκταμίευση της πράξης πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους κανονιστικούς όρους.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των έργων δύνανται να επιφέρουν την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της εν λόγω πράξης, ενώ αν έχει καταβληθεί δημόσια δαπάνη,

αυτή επιστρέφεται εντόκως, από τον δικαιούχο της πράξης, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και να λαμβάνουν μέριμνα και τα κατάλληλα μέτρα για να αποτρέψουν κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κατά την προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των προγραμμάτων, καθώς και κατά την υποβολή των σχετικών εκθέσεων. Ειδικότερα, η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρίες λαμβάνεται υπόψη σε όλα τα στάδια της προετοιμασίας και της υλοποίησης των προγραμμάτων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ισχύον ενωσιακό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο και ανάλογα με τη φύση της πράξης.

Οι δικαιούχοι οφείλουν:

- Να λαμβάνουν υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης.
- Να ενημερώνουν έγκαιρα την ΟΤΔ σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, για την υλοποίησή της και να και να αναρτούν στο ΟΠΣΚΕ ή/και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο ή/και τις απαιτήσεις του αρμόδιου ΕΦ.
- Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εισαγωγή δεδομένων και εγγράφων που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των πράξεων που υλοποιούν, στο ΟΠΣΚΕ, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων αυτών, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις.
- Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης πράξης, καθώς και το φυσικό αντικείμενο αυτής, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης χωρίς να έχει προηγηθεί σχετικό αίτημα τροποποίησης στην ΟΤΔ και έγκριση από τον αρμόδιο ΕΦ. Αν κατόπιν σχετικού ελέγχου, διαπιστωθεί μεταβολή η οποία αντίκειται στο εθνικό και κανονιστικό θεσμικό πλαίσιο ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- Να μη χρησιμοποιούν πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης. Αν αυτό διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή τους αρμόδιους φορείς, κατά την διάρκεια υλοποίησης της πράξης, τότε η δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί για τα συγκεκριμένα πάγια, επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

- Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και τουλάχιστον ίσης αξίας και δυναμικότητας, τα οποία να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της λειτουργίας της πράξης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στην ΟΤΔ άμεσα, η οποία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ στην περίπτωση που απαιτείται.
- Να παράσχουν στη διαχειριστική αρχή του ΣΣ ΚΑΠ ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.
- Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης.
- Να μεριμνούν με αποκλειστική ευθύνη για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί μέσω συγκεκριμένων κριτηρίων επιλογής και δεικτών. Αν κατά την υλοποίηση της πράξης διαπιστωθεί από τους αρμόδιους φορείς, η μη τήρηση κάποιου ή κάποιων από τα κριτήρια επιλογής και η εκ νέου βαθμολόγηση της πρότασης τη θέτει ως μη επιλέξιμη για χρηματοδότηση, τότε ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση επιστρέφεται στο σύνολό της με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- Να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ΟΠΣΚΕ / ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών. Σε περίπτωση αλλαγής της ηλεκτρονικής διεύθυνσης πρέπει να ενημερώνεται η ΟΤΔ, η οποία εν συνεχεία ενημερώνει τον αρμόδιο ΕΦ όταν απαιτείται. Αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης/δικαιούχου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/νσης και η ενημέρωση του ΕΦ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας του
- Να μην δημιουργούν τεχνητούς τρόπους παραβίασης των κριτηρίων επιλεξιμότητας. Αν διαπιστωθεί κατά την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης, αυτή απορρίπτεται και επιβάλλονται οι κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 43 περί δήλωσης ψευδών στοιχείων. Αν διαπιστωθεί κατά την παρακολούθηση/πληρωμή του έργου, ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης και τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση επιστρέφεται στο σύνολό της με τη διαδικασία ανάκτησης των ποσών ως αχρεωστήτως καταβληθέντων.
- Να μεριμνούν για την τήρηση του συνόλου των υποχρεώσεων τους που απορρέουν από την απόφαση ένταξης και το εθνικό και κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο καθ' όλη τη διάρκεια των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

3 . ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ-ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Η υποβολή και διοικητικός έλεγχος του αιτήματος πληρωμής, καθώς και η καταβολή της δημόσιας ενίσχυσης, γίνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 21 και 21Α της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης και τις διαδικασίες Ι.4.4 και Ι.4.5 του ΣΔΕ.

Οι δικαιούχοι οφείλουν να υποβάλουν αίτημα προκαταβολής/πληρωμής, μαζί με όλα τα συνημμένα δικαιολογητικά που απαιτούνται, στο ΟΠΣΚΕ.

Παρέχεται η δυνατότητα να υποβληθούν ένα ή περισσότερα αιτήματα προκαταβολής, όπου το συνολικό ύψος μπορεί να ανέλθει έως 50% της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης που υπολείπεται για την ολοκλήρωση της πράξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20 της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης και τη διαδικασία Ι.4.1 του ΣΔΕ.

Το πρώτο αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου συνοδεύεται από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου.

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλει αίτημα πληρωμής μεγαλύτερο ή ίσο με ποσοστό 15% της συνολικής δημόσιας δαπάνης της πράξης, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έκδοση της απόφασης ένταξης και σε περίπτωση μη υποβολής ανακαλείται η απόφαση ένταξης από τον αρμόδιο ΕΦ.

Παράλληλα, ο κάθε δικαιούχος δύναται να επανεπεξεργαστεί το αίτημα καταβολής ενίσχυσης, εφόσον δεν έχει προχωρήσει σε επόμενο στάδιο ελέγχου.

Για την παρακολούθηση υλοποίησης της κάθε πράξης οι δικαιούχοι πρέπει να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην ΟΤΔ μέσω των αιτήσεων πληρωμής.

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής ο δικαιούχος της στήριξης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους ή/και δάνειο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από χρηματοδοτικά μέσα. Στις περιπτώσεις όπου το χρηματοδοτικό μέσο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) του Χρηματοδοτικού Μέσου με την ολοκλήρωση της επιχορηγούμενης πράξης συνυπολογίζεται για την καταβολή της τελευταίας δόσης της ενίσχυσης, έτσι ώστε να μη σημειώνεται υπέρβαση της ανώτατης έντασης ή ποσού στήριξης σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν (ΕΕ) 2021/2115. Σε περίπτωση που το χρηματοδοτικό εργαλείο παρέχεται από το ΣΣ ΚΑΠ, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) της ενίσχυσης παρακρατείται από την επιχορήγηση με την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου κατά το ποσό που υπερβαίνει την ανώτατη ένταση στήριξης του άρθρου 73 του Καν (ΕΕ) 2021/2015.

Η ενίσχυση παρέχεται με τη μορφή επιχορήγησης και δύναται να συνδυαστεί με χρηματοδοτικά εργαλεία.

Πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και συνδυασμού επιχορηγήσεων με χρηματοδοτικά εργαλεία.

Πρέπει να διενεργούνται χωριστές λογιστικές εγγραφές για την κάθε μορφή στήριξης.

Μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης.

Οι επιχορηγήσεις δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από χρηματοδοτικά εργαλεία.

Αν το τραπεζικό δάνειο υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΣΣ ΚΑΠ (ισχύει μόνο για την μεταποίηση με τελικό προϊόν γεωργικό), το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτού σωρεύεται με την επιχορήγηση του επενδυτικού σχεδίου κατά τον υπολογισμό του ανώτατου ποσοστού στήριξης σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 2021/2115, το οποίο δε δύναται να ξεπεραστεί.

Αν το τραπεζικό δάνειο υποστηρίζεται από κεντρικά διαχειριζόμενα ΧΕ από την ΕΕ, ελέγχεται αν ισχύει Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) και μόνο στην περίπτωση όπου ισχύει, αυτό σωρεύεται με την επιχορήγηση του επενδυτικού σχεδίου κατά τον υπολογισμό του ανώτατου ποσοστού στήριξης σύμφωνα με τον Κανονισμό ή τους Κανονισμούς που διέπουν τα καθεστώτα στήριξης του ΧΕ και της επιχορήγησης. Στην περίπτωση αυτή, επιλέγεται το μικρότερο από τα δύο ποσοστά στήριξης των δύο καθεστώτων στήριξης και αυτό δεν δύναται να ξεπεραστεί.

Η σώρευση θα πρέπει να ελέγχεται κατά την ένταξη στην υπο-παρέμβαση, εφόσον έχει προηγηθεί η χορήγηση του δανείου ή κατά τη χορήγηση του δανείου εφόσον έχει προηγηθεί η ένταξη της πράξης. **Σε κάθε περίπτωση πραγματοποιείται έλεγχος σώρευσης κατά την εκκαθάριση του τελικού αιτήματος πληρωμής της επιχορηγούμενης πράξης.**

Τα χρηματοδοτικά εργαλεία δεν χρησιμοποιούνται για την προχρηματοδότηση επιχορηγήσεων.

Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε ξένο νόμισμα.

4. Επισκέψεις - έλεγχοι

Οι δικαιούχοι οφείλουν:

(i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, ΕΥΕ ΠΑΑ, ΟΠΕΚΕΠΕ και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(ii) Να αποδέχονται επιτόπιες επισκέψεις από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους για την υλοποίηση της πράξης φορείς και επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στον τόπο υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον

έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

(iii) Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου τότε επιστρέφεται το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τους ελέγχους προβλέπονται στο άρθρο 40 της υπ' αριθμ161876/22.06.2026 κοινής απόφασης και στο Κεφάλαιο II.2 του ΣΔΕ.

5. ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Να τηρούν το σύνολο των μακροχρόνιων δεσμεύσεων, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων.

Να αποδέχονται και να διευκολύνουν τους ελέγχους στην έδρα ή/και στον τόπο υλοποίησης της πράξης, από τον αρμόδιο ΕΦ, την ΑΑΔΕ ή τον εξουσιοδοτημένο φορέα στον οποίο ανατίθενται καθήκοντα και επιθεωρήσεις από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να παρέχει σε αυτά όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που ζητούνται. Σε περίπτωση άρνησης ελέγχου τότε επιστρέφεται το σύνολο της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Για όλες τις πράξεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, να μην επέλθει:

- ⇒ Παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος.
- ⇒ Αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου της πράξης η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα.
- ⇒ Ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της ενίσχυσης. Ως ενδεικτική περίπτωση ουσιαστικής μεταβολής αναφέρεται και η διαπίστωση περί πλημμελούς συντήρησης των έργων από τους δικαιούχους, με αποτέλεσμα αυτά να μην είναι πλέον λειτουργικά.

Τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις ο δικαιούχος οφείλει να τις τηρεί για περίοδο τριών (3) ετών όταν πρόκειται για ΜΜΕ ή για περίοδο πέντε (5) ετών από την τελευταία πληρωμή της πράξης, για τις εξής περιπτώσεις και παραγωγικών επενδύσεων: α) πράξεις τουριστικής υποδομής διανυκτέρευσης, όπου δικαιούχος είναι ΜΜΕ ή μεγάλη επιχείρηση, β) πράξεις υποδομών και γ) πράξεις που υλοποιούνται σε μισθωμένο / παραχωρημένο οικόπεδο / ακίνητο.

Παράλληλα, υποχρεούνται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση, ενώ δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο εθνικό ή/και συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται κάθε έτος και στα πλαίσια της διάρκειας των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους, να αποστέλλουν ηλεκτρονικά ή εγγράφως στην ΟΤΔ, αποδεικτικά τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους. Σημειώνεται ότι για την τήρηση των Μακροχρονίων Υποχρεώσεων, έχουν αναπτυχθεί σχετικές ενέργειες εντός του ΟΠΣΚΕ.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων ελέγχεται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περίπτωση αθέτησης των παραπάνω υποχρεώσεων, επιβάλλεται επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Οι ΟΤΔ διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με όλες τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί 10 έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων. Για πράξεις που αφορούν σε επενδύσεις που έχουν ολοκληρωθεί και υλοποιηθούν σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί επίσημα ως πληγείσες από φυσικές καταστροφές, εφόσον δεν έχουν υποστεί ζημιές που αλλοιώνουν το φυσικό τους αντικείμενο, απαλλάσσονται από την εξέταση της επίτευξης των στόχων που αφορούν σε οικονομικά στοιχεία και στοιχεία παραγωγικής δραστηριότητας, καθώς και επισκεψιμότητας κατά τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων. Αν έχουν καταστραφεί σε βαθμό που τις θέτει σε μη λειτουργική κατάσταση, κατόπιν τεκμηριωμένου αιτήματος του δικαιούχου προς την ΟΤΔ, δύναται να εξαιρεθούν από τον έλεγχο μακροχρονίων υποχρεώσεων χωρίς την απαίτηση για ανάκτηση του ποσού ενίσχυσης ως αχρεωστήτως καταβληθέντος. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η έκδοση σχετικής απόφασης από τον αρμόδιο φορέα.

Λεπτομέρειες αναφορικά με τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις των δικαιούχων προβλέπονται στο άρθρο 24 της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης.

6. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Οι δικαιούχοι έχουν την υποχρέωση:

- Να αποδέχονται ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 98 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 και Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137))

- Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης/δημοσιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 25 της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης, και σύμφωνα με τις οδηγίες/κατευθύνσεις της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ που αναφέρονται αναλυτικά στην ιστοσελίδα του ΣΣ ΚΑΠ και τον συνημμένο Οδηγό Δημοσιότητας της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ «ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027».

7. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης, δύναται να επιφέρει την ανάκληση της απόφασης ένταξης και την επιβολή των διατάξεων για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.

Όταν διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος στην αίτηση στήριξης δηλώνει ψευδή στοιχεία ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμέλειας, προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση στήριξης απορρίπτεται. Ο αρμόδιος ΕΦ ενημερώνει την ΕΥΕ ΠΑΑ, η οποία, εφόσον συμφωνεί με τους ισχυρισμούς του αρμόδιου ΕΦ, ενημερώνει και τους υπόλοιπους ΕΦ. Ο δικαιούχος αποκλείεται από την παρέμβαση Π3-77-4.1 όλων των ΤΠ για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης, καθώς και για το επόμενο.

Για τις αιτήσεις στήριξης και τις αιτήσεις πληρωμής, αν προσκομίστούν παραποιημένα έγγραφα που έχουν εκδοθεί από αρχές - φορείς (μη έγκυρα ή πλαστά στοιχεία), αυτό οδηγεί σε ανάκληση της απόφασης ένταξης και ανάκτηση τυχόν ποσού χορήγησης που έχει καταβληθεί, ως αχρεωστήτως καταβληθέν.

Σημειώνεται ότι δεν επιβάλλονται κυρώσεις αν ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει έναντι της αρμόδιας αρχής ότι δεν ευθύνεται για την αίτηση του μη επιλέξιμου ποσού ή εάν η αρμόδια αρχή κρίνει με αιτιολογημένο τρόπο ότι ο εν λόγω δικαιούχος δεν υπέχει ευθύνη.

Όταν διαπιστωθεί από τον αρμόδιο ΕΦ ή άλλους αρμόδιους φορείς ότι κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της πράξης δεν τηρούνται οι κανόνες δημοσιότητας, γίνεται σύσταση συμμόρφωσης στον δικαιούχο. Εάν επαναληφθεί η παράβαση, επιβάλλεται κύρωση στο δικαιούχο που αντιστοιχεί στο 5% της δημόσιας δαπάνης της πράξης.

Οι μειώσεις, απορριπτικές αποφάσεις, ανακτήσεις και κυρώσεις του παρόντος άρθρου επιβάλλονται με την επιφύλαξη πρόσθετων κυρώσεων σύμφωνα με άλλες διατάξεις του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

Λεπτομέρειες αναφορικά με την επιβολή κυρώσεων στους δικαιούχους προβλέπονται στο άρθρο 43 της υπ' αριθ. 161876/22.06.2026 κοινής απόφασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Ποσοστά στήριξης ανά υπο-παρέμβαση

Κωδικός Υπο- Παρέμβασης	Τίτλος Υπο-παρέμβασης	Κανονιστική Βάση	Καθεστώς Ενίσχυσης	Ποσοστό Ενίσχυσης	Ποσοστό Ενίσχυσης για επενδύσεις που εμπίπτουν στην κατηγορία 4αiii του άρ. 73 του Καν. 2021/2115	Δείκτες Αποτελέσματος
Π3-77-4.1-1.1	Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.73	Καν. (ΕΕ) 2021/2115	65%	80%	R37, R39
Π3-77-4.1-1.2	Ενίσχυση μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή μη γεωργικών προϊόντων	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.73	Καν. (ΕΕ) 2023/2831	65%	80%	R37, R39
Π3-77-4.1-1.3	Ενίσχυση μονάδων του δασοκομικού τομέα	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.73	Καν. (ΕΕ) 2023/2831	65%	80%	R37, R39, R18

Κωδικός Υπο- Παρέμβασης	Τίτλος Υπο-παρέμβασης	Κανονιστική Βάση	Καθεστώς Ενίσχυσης	Ποσοστό Ενίσχυσης για πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις	Ποσοστό Ενίσχυσης για μεσαίες / μεγάλες επιχειρήσεις	Ειδικό Όροι	Δείκτες Αποτελέσματος
Π3-77-4.1-1.4	Ενίσχυση επιχειρήσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας και παραγωγής ειδών μετά την 1 ^η μεταποίηση	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.73	Καν. (ΕΕ) 2023/2831	75%	70%	EL 41 Βόρειο Αιγαίο	R37, R39
				65%	60%	EL 43 Κρήτη, EL 51 ΑΜΘ, EL 52 Κεντρική Μακεδονία, EL 53 Δυτική Μακεδονία, EL 54 Ήπειρος, EL 61 Θεσσαλία, EL 63 Δυτική Ελλάδα, EL 651 Αρκαδία (Δήμος Μεγαλόπολης, Δήμος Γορτυνίας, Δήμος Τρίπολης), EL653 Μεσσηνία (Δήμος Οιχαλίας)	
				60%	60%	EL 62 Ιόνια Νησιά, EL 64 Στερεά Ελλάδα, EL643 Ευρυτανία, EL 65 Πελοπόννησος (εκτός των Δήμων Μεγαλόπολης, Γορτυνίας, Τρίπολης και Οιχαλίας), EL 42 Νότιο Αιγαίο, Αττική (Δήμοι του Ν. Αττικής της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων)	
Π3-77-4.1-1.5	Ενίσχυση επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου	Καν. (ΕΕ) 2021/2115,	Καν. (ΕΕ) 2023/2831	75%	70%	EL 41 Βόρειο Αιγαίο	R37, R39

		αρ.73		65%	60%	EL 43 Κρήτη, EL 51 ΑΜΘ, EL 52 Κεντρική Μακεδονία, EL 53 Δυτική Μακεδονία, EL 54 Ήπειρος, EL 61 Θεσσαλία, EL 63 Δυτική Ελλάδα, EL 651 Αρκαδία (Δήμος Μεγαλόπολης, Δήμος Γορτυνίας, Δήμος Τρίπολης), EL653 Μεσσηνία (Δήμος Οιχαλίας)	
				60%	60%	EL 62 Ιόνια Νησιά, EL 64 Στερεά Ελλάδα, EL643 Ευρυτανία, EL 65 Πελοπόννησος, EL 42 Νότιο Αιγαίο, Αττική (Δήμοι του Ν. Αττικής της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων)	
Π3-77-4.1-1.6	Ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.73	Καν. (ΕΕ) 2023/2831	75%	70%	EL 41 Βόρειο Αιγαίο	R37, R39
				65%	60%	EL 43 Κρήτη, EL 51 ΑΜΘ, EL 52 Κεντρική Μακεδονία, EL 53 Δυτική Μακεδονία, EL 54 Ήπειρος, EL 61 Θεσσαλία, EL 63 Δυτική Ελλάδα, EL 651 Αρκαδία (Δήμος Μεγαλόπολης, Δήμος Γορτυνίας, Δήμος Τρίπολης), EL653 Μεσσηνία (Δήμος Οιχαλίας)	
				60%	60%	EL 62 Ιόνια Νησιά, EL 64 Στερεά Ελλάδα, EL643 Ευρυτανία, EL 65 Πελοπόννησος, EL 42 Νότιο Αιγαίο, Αττική (Δήμοι του Ν. Αττικής της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων)	

Κωδικός Υπο- Παρέμβασης	Τίτλος Υπο-παρέμβασης	Κανονιστική Βάση	Καθεστώς Ενίσχυσης	Ποσοστό Ενίσχυσης	Δείκτες Αποτελέσματος
Π3-77-4.1-1.7	Εξοικονόμηση ενέργειας και νερού, ενίσχυση βιο-οικονομίας και κυκλικής οικονομίας	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.73 (4α)	Καν. (ΕΕ) 2023/2831	80%	R37, R39
Π3-77-4.1-7.1	Συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.77	Καν. (ΕΕ) 2023/2831	90%	R1L
Π3-77-4.1-7.2	Συνεργασία μεταξύ τοπικών δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων ή/και ΜΚΟ για την κοινωνική ή / και πολιτιστική ή / και περιβαλλοντική προστασία και αναβάθμιση της περιοχής, την προώθηση της υγιεινής διατροφής και της μείωσης σπατάλης τροφίμων	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.77	Καν. (ΕΕ) 2023/2831	100%	R1L
Π3-77-4.1-7.3	Έξυπνα Χωριά: συνεργασία για την ολιστική και καινοτόμο ανάπτυξη των χωριών	Καν. (ΕΕ) 2021/2115, αρ.77	Καν. (ΕΕ) 2023/2831	100%	R40

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ Συνημμένα Πρόσκλησης

Συνημμένα Πρόσκλησης :

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ιστοσελίδα www.agrotikianaptixi.gr και της ΟΤΔ Αναπτυξιακή Νομού Ημαθίας Α.Ε. – Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α. www.anhma.gr

A. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Υπόδειγμα Αίτησης Στήριξης (όπως εμφανίζονται τα πεδία που συμπληρώνονται στο ΟΠΣΚΕ)
2. Υπόδειγμα Αναλυτικής Περιγραφής Πρότασης
3. Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης Υποψήφιου Δικαιούχου
4. Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης ΜΜΕ
5. Υπόδειγμα Υπεύθυνης Δήλωσης De Minimis
6. Υπόδειγμα Μελέτης Βιωσιμότητας
7. Υπόδειγμα Διευκρινιστικών Στοιχείων Αίτησης Στήριξης

B. ΟΔΗΓΟΙ - ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

1. Κατάσταση Απαιτούμενων Δικαιολογητικών
2. Οδηγός Υποβολής Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης (Περιέχει μεταξύ άλλων Κριτήρια Επιλεξιμότητας, Κριτήρια Επιλογής, Διευκρινήσεις επί των κριτηρίων)
3. Εγχειρίδιο Υποβολής Αίτησης Στήριξης Παρέμβασης Π3-77-4.1 για πράξεις ιδιωτικού χαρακτήρα/ εκπαίδευσης/ συνεργασίας
4. Οδηγός Εξασφάλισης Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία
5. Οδηγός Δημοσιότητας της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ «ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027» (συμπεριλαμβάνει υπόδειγμα Πινακίδας – Λογότυπα)
6. Οδηγός Απλοποιημένου Κόστους Κτηριακών Κατασκευών
7. Οδηγός Απλοποιημένου Κόστους για την Εφαρμογή των Παρεμβάσεων Π3-77-4.1-7.1, Π3-77-4.1-7.2 και Π3-77-4.1-7.3
8. Ορισμός ΜΜΕ
9. Παράρτημα Ι της Σ.Λ.Ε.Ε.

10. Λίστα για Θεμελιώδη Δικαιώματα –(Πίνακας Συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης με το ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ)
11. ΚΥΑ 69945/2025 Προσδιορισμού των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
12. Εγκεκριμένο Τοπικό Πρόγραμμα της ΟΤΔ.
13. Ιεράρχηση Αναγκών
14. Οδηγός για διαχείριση προειδοποιητικών σημαδιών (red flags) κατά την αξιολόγηση και υλοποίηση πράξεων της Π3-77-4.1 του ΣΣ ΚΑΠ.